

ÖREIGAR ALLRA LANDA SAMEINIST!

LIFI MARXISMINN-LENÍNISMINN-HUGSUN MAÓS TSE TUNGS!

Stéttabaráttan

MÁLGAGN KOMMÚNISTASAMTAKANNA MARXISTA-LENÍNISTA

1. tbl. 5. árg 1976.

Verð
kr. 70

100,04 %
aukning
áskrifta 1975!

Sameining Vítetnam

Börnin dansa í Hanoi. Hendurnar tákna samruna hinna "tveggja" Vítetnanna.

Síðan í apríllök 1975 hefur vítetnamska alþýðan unnið af kappi við enduruppbyggingu lands síns, sem leit hroðalega út eftir hina löngu frelsisstyrjöld. Geysileg landssvæði hafa verið hreinsuð af jarðsprengjum og gígar hafa verið fylltir og þannig hefur ræktanlegt land margfaldast. Verksmiðjurnar hafa aftur tekið til starfa og lífið hefur smám saman öðlast eðlilegan gang í hinni fyrri höfuðborg USA-leppanna, Saigon, sem nú heitir Ho Chi Minh-borgin. Með Genfar-sáttmálanum um Vítetnam, sem haldinn var 1954, var ákveðið að halda skyldi kosningar í öllu landinu innan eins árs, svo að fúðar þess mættu ráða sjálfir um framtíð sína. Sem kunnugt er hindruðu bandarísku heimsvaldasinnarnir framkvæmd þessara kosninga og komu í veg fyrir almennar kosningar og sameiningu landsins um 20 ára skeið. En eftir að alþýðan hefur sigrast á heimsvaldasinnunum blasir við verkefnið að sameina landið aftur og ákvörðun þar að lútandi var tekin á ráðstefnu sem haldin var í Ho Chi Minh-borg þann 6. nóvember 1975.

Almennar kosningar verða haldnar

Á ráðstefnu þessari, sem mörg samtök stóðu að, var eftirfarandi ályktun samþykkt: "Miðstjórn Þjóð-

frelsisfylkingarinnar, miðstjórn samtaka þjóðlegra, lýðræðissinnaðra og frjáðaraffla í S-Vítetnam, Bráðabirgðastjórn Lýðveldisins S-Vítetnam, Ráðgefandi ráð bráðabirgðastjórnarinnar, ásamt fulltrúum lýðræðissinnaðra og þjóðhollra einstaklinga og menntamanna, héldu útvíkkaðan fund þann 5. og 6. nóvember 1975 í Ho Chi Minh-borg.

Fundarmenn hlýgu á skýrslu Nguyen Huu Tho um pólitíkina og aðgerðirnar til þess að framkvæma þjóðlegra sameiningu á sviði ríkisvaldsins, en hún miðast við að flýta fyrir sameiningu ættjarðarinnar og þróun alls landsins í átt til sósíalísma, í samræmi við óskir íbúanna. Eftir umræður, samþykkti fundurinn einróma skýrsluna og tillögur þær, sem Nguyen Huu Tho formaður lagði fram og ákvað að velja fulltrúanefnd fyrir S-Vítetnam, til að eiga viðræður við fulltrúanefnd frá N-Vítetnam, í þeim tilgangi að hefja virkan undirbúning að almennum kosningum í landinu öllu, og til að velja þjóðþing og leiðandi ríkisstofnanir fyrir sameinað Vítetnam."

Fundur þessi er án efa eitt mikilvægasta skref, sem stigið hefur verið í átt að algerri sameiningu og sýnir ljóslega þann lýðræðislega grundvöll, sem starf Bráðabirgðastjórn-

Alþýðubankamálið

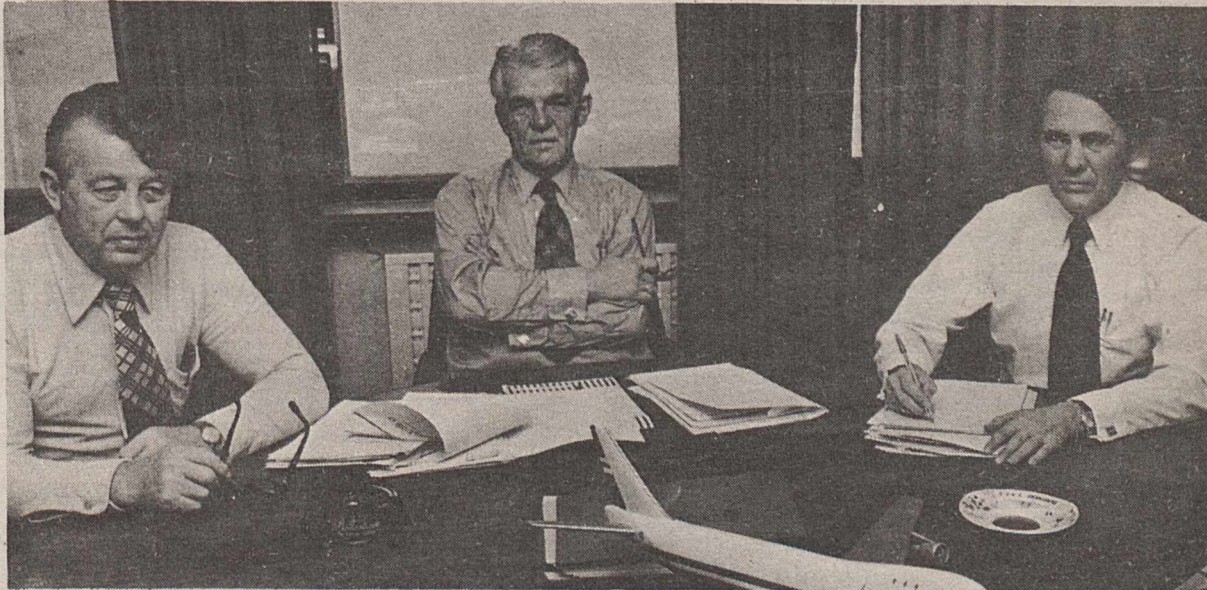
Einokunarhringarnir allsráðandi

Rvfk, 13/1. Sviptingarnar í kringum ferðaskrifstofuna Sunnu hafa óhjákvæmilega leitt huga manna að vexti einokunarfyrirtækisins Flugleiða og tengslum þess við ríkisvaldið og bankakerfið. Baráttan gegn Air Viking og Sunnu er aðeins einn þáttur af mörgum - Flugleiðir hafa víðar komið við í viðleitninni til að koma einokuninni á svið flugs og ferðamála. Hinir svokölluðu frjálsu viðskiptahættir, sem eiga sér nú aðeins öruggt athvarf í hástemmdum yfirlýsingum Sjálfstæðisflokksins, hafa víkið fyrir aðgerðum sem miða að því að ná einokun. Og slík þróun hefur ekki aðeins orðið í fluginu, gjörvallt efnahags- og atvinnulíf á Íslandi er komið undir stjórn fárra, voldugra einokunaraðherra sem stjórna ljóst og leynt jafnt sjávarútvegi sem ferðamálum. Allir þræðirnir liggja um fárra hendur, bankakerfið sem og ráðuneytin eru undir yfirráðum einokunaraðvaldsins, og starfa beint að framkvæmd á veldi þeirra. Þrátt fyrir "lýðræðislegar" kosningar með vissu millibili verður

engin breyting hér á - borgaralegu stjórnsmálaflökarnir eru einnig teki til viðhalds á völdum einokunaraðvaldsins. Flokkakerfið sér um að til vegs og virðingar (þ.e. ívænleg framboð og embætti) komast aðeins þeir sem hafa svarið auðvaldsþjóðfélaginu ævarandi tryggð. Þar af leiðandi veljast í ráðuneytin og bankastjórnir forystumenn sem hafa á þúsund vegu beinan og óbeinan hag af þessu kerfi. Nægir að nefna menn eins og Geir Hallgrímsson (sem er einn af stórkapitalistum þessa lands) og Halldór E. (hann á a.m.k. verksmiðju). Bankastjórnir eru ekki afskiptir í kaup og kjörum eins og alþjóð veit. Því er einnig svo farið með ráðherrana, launin og fríðindin eru langt fyrir ofan afrakstur hins venjulega launamanns. Sumir af þessum æðstu embættismönnum einokunaraðvaldsins sameina það að vera bæði bankastjóri og ráðherra dæmi um það eru Einar Ágústsson (Samvinnubankinn) og Matthías Mathiesen (Sparisjóður Hafnarfj.). Það sem þeir síðan bera úr bítum trygg-

ir að þeir hætta engu, þ.e. eru dyggir einokunaraðvaldinu. Æðstu toppar ASÍ koma einnig við sögu - sem mútubegar og bitlingasnapar. Uppskeran í launum gerir þeim kleyft að aka um í bílum sem eingöngu kapitalistar og æðri embættismenn geta leyft sér. Nokkur dæmi um þessa "verkalýðsforingja" sem svo hátt hreykja sér eru Björn Jónsson, en hann hefur hlotið ráðherralaun og fríðindi samkvæmt því, og ekki hafa laun hans sem toppmanns ASÍ verið skorin við nögl. Annað dæmi er Hermann Guðmundsson, formaður Hlífar, hann starfar hjá Íþróttahreyfingunni og situr í bankaráði Alþýðubankans. Guðmundur H. Garðarsson, formaður Verslunarmannafélags Rvfk, er enn einn miðstjórnarmaður ASÍ sem þiggur feit laun fyrir þjónustu sína við íslenska einokunaraðvaldið. Hann hefur verið blaðafulltrúi Sölumiðstöðvar Hraðfyrstihúsa, og einnig situr hann í bankaráði Verslunarbanks. Tvær meginfylkingar

frh, bls. 5

Hér sitja æðstu menn Flugleiða. Samruni bankafjármagnsins og iðnaðarférmagnsins hefur leitt af sér fjármálafáveldi á Íslandi. Einokunarhringarnir hafa undirtökin í efnahagslífinu.

CHOU EN-LAI

Verk hans lifa

Sjá bls. 4

Umsvif ASÍ toppanna brask og brúðl með fé verkafólks

Eftir að upp komst um mál Alþýðubankans hafa augu sumra beinst að þætti ASÍ-forystunnar í þessu máli. Það hefur sem sé komið í ljós að bankinn sem ber hið stolta nafn - Alþýðubankinn - hefur ekki borið það með réttu. Lánastefna bankastjórnarinnar, - og bankaráðsins - hefur einkennst af því að lánstærsti hluti lána fer til einkareksturs nokkurra auðherra. Nægir að benda á Guðna í Sunnu, Pál Pálsson, sem er forstjóri Háskóla-happdrættisins og talinn stór eignaraðili að Dagblaðinu, og fyrirtækið Cudogler. Alþýðusamband Íslands er stofnandi Alþýðubankans og meðal stjórnenda hans eru æðstu forystumenn ASÍ. Rekstur bank-

ans er því undir umsjá ASÍ-toppanna og viðbrögð þeirra þegar blása tók í kringum hann sanna það. Björn Jónsson lýsti því m.a. yfir að ASÍ myndi hlupa undir bagga með litlum 60 milljónum sem fengnar yrðu úr sjóðum verkalýðsfélaganna. Þetta er afstaða þessara manna; fyrst reka þeir bankann þvert gegn hagsmunum alþýðunnar - sem reksturinn er kenndur við, og svo hyggjast þeir seillast í sjóði verkalýðsfélaganna til að "bæta" fyrir afglöp sín.

Það er þröngur hópur manna sem ráðskast með fé Alþýðusambands Íslands - og það er þessi sami þröngi hópur sem skipar sjálfan sig, sitt á hvað, í hin ýmsu embætti á vegum fyrirtækja ASÍ. Al-

þýðubankinn er ekki eina fyrirtækið sem þessi klífa ráðstafar, t.d. er ferðaskrifstofan Landsýn-Alþýðuorlof undir stjórn þeirra. Brask og brúðl þeirra með fé verkalýðshreyfingarinnar kemur til með að halda áfram þar til verkafólkkið tekur sjálft í taumana. Nú eru toppar ASÍ með það á þrjónunum að stofna s.k. stórmarkað með KRON. Þeir lýsa því stoltir yfir að slíkt fyrirtæki yrði mikil kjarabót fyrir verkalýðinn - hvernig svo sem það má verða að verslun inn við Sundahöfn sé kjarabót fyrir verkafólk í vesturhluta Reykjavíkur eða Breiðholti. En auðvitað er það fyrst og fremst kjarabót fyrir forystuklíkuna hjá ASÍ, sem getur þá deilt með sér fleiri feittum stjórnarstólum.

Gerum Stéttabaráttuna að hálfsmánaðarblaði

STÉTTABARÁTTAN 1. tbl. 5. árg.
30. 12. 1975.

Útg.: Kommúnistasamtökin m-l.
STÉTTABARÁTTAN kemur út mán-
aðarlega.
Póstfang: Pósthólf 1357, Reykjavík.
Sími: 27810.
Gífrönr.: 27810.
Ritstj. og ábm.: Hjálmtýr Heiðdal.

ISLAND UR NATO! HERINN BURT!

Í kjölfar þess að bresk herskip hafa ráðist á íslensk varðskip á hafinu umhverfis landið hafa vaknað umræður um dvöl svokallaðs varnarliðs hér á landi og einnig aðild Íslands að NATO. Æ fleiri hallast að þeirri skoðun að eitthvað sé bogið við varnarlið sem lætur ógert að verja landið fyrir áráð. Og andstaðan gegn NATO-aðildinni vex. Flokkur Geirs Hallgrímssonar, sem stóð að baki undirskriftaherferð undir kjörorðinu "Varið land", hefur reynt eftir megni að berjast gegn því að fólk setji spurningarmerki við dvöl hersins og veruna í NATO.

Morgunblaðið reynir að flækja málið og hefur haldið því fram að landhelgismálið væri NATO alls óskyld og að herinn þarafleiðandi ekki skyldugur til að stugga við Bretum. Fólkinu sem skrifaði upp á lista landvarnarpostulanna er nú boðið upp á þá skýringu að landið sé aðeins varið gegn vissum aðilum - en alls ekki svokölluðum bandamönnum innan mærg-rómaðs varnarbandalags. Hvað á fólk nú að hugsa? Á það að álykta sem svo að landhelgismálið, og þeir hagsmunir sem eru þar í veði, sé minniháttar atriði og hverfi í skuggann fyrir verunni í NATO? Eða þá að það sé ekkert athuga-vert við varnarbandalag sem býður upp á slíka bandamenn sem þá eru að reyna að myrða Íslendinga á hafinu umhverfis landið?

Ætlast Geir Hallgrímsson til þess að tveir og tveir séu lagðir saman og útkoman verði fimm?

En hvernig sem Morgunblaðið snýr málunum og reynir að leiða umræðuna frá kjarna þess þá verður æ fleirum ljóst að hagsmunir yfirgnæfandi meirihluta Íslendinga eru andstaðir NATO-aðildinni. Herferð "Varins lands" hefur nú afhjúpast sem blekking í þágu þeirra sem græða á veru hersins hér. Og það er einmitt gróðasóknin sem stýrir gerðum borgarastéttarinnar í þessu máli sem öðrum - Geir Hallgrímsson er reiðubúinn til að selja hagsmuni Íslenskrar alþýðu fyrir skammtíma gróðasjónumið sín.

21/1

FRÁ RITSTJÓRN EFLUM STÉTTABARÁTTUNA

Það er augljóst mál að STÉTTABARÁTTAN verður aldrei betra blað ef aðstandendur hennar standa sig ekki í stykkinu. Aðstandendur eru fleiri en þeir sem sitja í ritnefndinni - hver og einn lesandi telst til þeirra sem gera útgáfuna mögulega. Og til þess að bæta blaðið verða lesendur að skrifa í blaðið - þannig verður blaðið betur hluti af þeirri byltingarhreyfingu sem vex í landinu. Það er ekki nauðsynlegt að skribentar sendi greinar sem kryfja hlutina til mergjar í löngu máli - stuttar at-

hugasemdir og ábendingar geta komið að miklu gagni við að gera blaðið fjölbreyttara og innihaldsríkara. Ef þú rektast d. á einhverja blaðagrein sem þú áltú eftirtektarverða (t.d. margs konar dæmi um svívirðu auðvaldsþjóðfélagsins) þá skaltu skrifa þínar athugasemdir, klippa út greinina og senda til STÉTTABARÁTTUNAR (tæplega eru allir sammála öllu sem birtist) o.fl., o.fl.

Grípið stílvopnið!

Áskriftasöfnun

A síðastliðnu ári fókst okkur að fjölga áskrifendum STÉTTABARÁTTUNAR um ríflega helming.

Lokaniðurstæðan varð 100,04% aukning. Þessi frábæri árangur hefur fært okkur nær því marki að gera blaðið að hálfsmánaðarblaði - en það vantar enn herslumuninn. Ritstjórn hefur því ákveðið að hleypa af stokkunum nýrri sókn til þess að tryggja útkomu hálfsmánaðarblaðsins - nú er takmarkið að ná 200 nýjum og skilvísun áskrifendum. Í næsta tölu

blaði birtum við línurit fyrir þá sökna línuritið verður þannig gert að það sýni jafnóðum hvernig hinir ýmsu landshlutar standa sig í baráttunni fyrir hálfsmánaðarblaðinu. Ritstjórn mun úthluta ákveðinni tölu til allra deilda og hópna - þannig verður efnt til keppni um það hverjir verða fyrstir til að uppfylla sinn skammt.

Nú þegar ættu allir velunnarar STÉTTABARÁTTUNAR að hefja undirbúning - sendið inn pantanir á söfnunarbökkum og plakötum strax.

Hvernig kemstu í samband við KSML

Miðstjórn: Pósthólf 1357 Reykjavík, einnig í síma 27810.
Ritstjórnir Stéttabaráttunnar og Rauða fánans: Pósthólf 1357 Reykjavík, einnig í síma 27810.
Reykjavíkudeild: Lindargötu 15 Reykjavík, sími: 27810.
Akureyrardeild: Guðvarður M. Gunnlaugsson Helgamagstræti 23, einnig pósthólf 650 Akureyri.
Suðurnesjadeild: Jónas H. Jónsson Holtsgötu 26 Njarðvík, sími: 2641.
Hafnarfjörður: Fjola Rögnvaldsdóttir, Vitastíg 3.
Neskaupstaður: Stuðningsdeild KSML c/o Peter Ridgwell Miðhúsum.
Snæfellsnes: Sigfús Almarsson Skólbraut 10, Hellissandi.
Eiðar, S-Múl.: Stefán Jóhannsson.

Hvar geturðu keypt STÉTTABARÁTTUNA?

SUÐURLAND:
Reykjavík: Rauða stjarnan, Lindargötu 15.
Bóksala stúdenta í Félagsstofnuninni v/ Hringbraut.
Einnig fæst blaðið nú í mörgum söluturnum.
Suðurnes: Umboðsm. Jónas H. Jónsson, Holtsgötu 26, Njarðvík.
Hafnarfjörður: Fjola Rögnvaldsdóttir umboðsm., Vitastíg 3.
Vestmannaeyjar: Umboðsm. Guðrún Garðarsdóttir, Þorlaugsgæði.
Laugarvatn: Umboðsmaður þar er Arnór Sigvatsson Menntaskólanum.

VESTURLAND:
Hellissandur: Umboðsm. Sigfús Almarsson, Skólbraut 10.

NORÐURLAND:
Akureyri: Umboðsm. Guðvarður Gunnlaugsson, Helgamagstræti 23.
Siglufjörður: Söluturninn, Aðalgötu selur Stéttabaráttuna og Rauða fánann.
Húsavík: Umboðsm. Þórarinn Ólafsson, Sólbrekku 5.
Sauðárkrúkur: Umboðsm. Einar Helgason, Víðigrund 6 (3. hæð).

AUSTURLAND:
Borgarfjörður eystri: Umboðsm. Guðrún Steingrimsdóttir.
Neskaupstaður: Umboðsm. Peter Ridgwell, Miðhúsum.
Fíðar: Umboðsm. Stefán Jóhannsson.

Íslenskir námsmenn erlendis:

Nú getið þið keypt Stéttabaráttuna hjá umboðsmönnum okkar í nokkrum borgum á norðurlöndum.

NOREGUR:
Bergen: Umboðsm. er Guðmundur Sæmundsson A - 226 Fantoft Studentby, 5036 Fantoft.
Oslo: Katrín H. Andrésdóttir, Steingrimsvei 15, Oslo H.

ÞJÓÐ:
dkhólmur: Umboðsm. er Magnús Sæmundsson, Sandstensvægen 89, 136 51 Handen.

Lundur: Jón Rúnar Sveinsson, Kæmnárvægen 5 D: 218 222 46 Lund.

DANMÖRK:
Árhus: Umboðsm. er Magnús Þorgrímsson, Børglum Kolligiet v 444 Børglumsvej 2, 8240 Risskov.

Félagar áskrifendur.
Nú fer hver að verða síðastur til að borga áskriftina fyrir STÉTTABARÁTTUNA 1975. Enn eru nokkrir sem hafa trassað skil. Borgið inn á gíró 27810 sem fyrst.
Venjuleg áskrift kr. 600,-
Stuðningsáskrift - 800,-
Baráttuáskrift - 1000,-

Kaupið Söngbók verkalýðsins. Fæst í Rauðu Stjörnunni, Lindargötu 15.

Lokun herstöðvanna

Hér fyrir neðan er stuðningsyfirlýsing miðstjórnar KSML sem var afhent sjómönnum er stóðu vörð við vegartálmunina að bandarísku radarstöðinni í Grindavík:

Miðstjórn Kommúnistasamtakanna marxistanna-lenínistanna lýsir yfir stuðningi við þær aðgerðir sem grindvíkingar hafa framkvæmt við radarstöð NATO.

Hvatinn að þessum aðgerðum er réttmæt andstaða gegn innrás bresku NATO-herskipanna inn á íslenskt yfirráðasvæði og ofsbeldi þeirra gegn Íslendingum.

Þetta er ekki í fyrsta skipti sem þessi floti ræðst gegn Íslendingum. Tilgangurinn hefur alltaf verið sá sami, að reyna að kúga Íslendinga til uppgjafar þegar þeir freista þess að framfylgja lífshagsmunum sínu.

Tengsl breska flotans við NATO eru ótvíræð - hann er skipulagður sem hluti af hernaðarvél þessa "varnarbandalags". Nú stendur það til hjá ríkisstjórninni að leita til yfirstjórnar NATO og fá hana til að miðla málum í deilu Íslendinga og

breta. En reynslan frá undangengnum "þorskastríðum" og sífendurteknar innrásir breta sýna að mála-

miðlun með milligöngu NATO hefur engan annan tilgang en að setta Íslendinga við málalok sem eru þeim í óhag.

Það er von okkar að þeir atburðir sem hafa að undanförunu gerst á hafinu við Ísland verði til þess að fleiri vakni til vitundar um það að vera Íslands í NATO er andstaða hagsmunum yfirgnæfandi meirihluta Íslensku þjóðarinnar.

Um leið og við sendum grindvíkingum baráttukveðjur hvetjum við þá til að halda aðgerðunum áfram gegn radarstöðvum, sem eru upplýsingamiðlar fyrir breska flotann, því þær geta átt þátt í því að vekja almenning til meðvitundar um hið sanna eðli NATO.

Miðstjórn Kommúnistasamtakanna marxistanna-lenínistanna.

Myndin sýnir bílana sem lokuðu veginum að Rockeville-herstöðinni á Reykja-nesi.

FRH. AF BLS. 5

Einokunar...

sínum tíma fram á mjög víðtæka samvinnu við ASÍ. 1970 lagði Erlendur Einarsson forstjóri fram nýliða tillögu um samstarf ASÍ og SIS. Meðal annars fól tillagan í sér sameiningu Samvinnubankans og Alþýðubankans og stofnun sameiginlegrar ferðaskrifstofu SIS/ASÍ. En ASÍ fór sínar eigin leiðir og keypti ferðaskrifstofuna Landsýn (Alþýðuorlof) án þess að ráðfæra sig meira við SIS. Alþýðuorlof verslar við Air Viking og Alþýðubankinn er aðalviðskiptabanki Sunnu.

Guðni í Sunnu telur að "rannsaka verði hvort Seðlabankinn hafi beitt Alþýðubankanum, bankaráði og stjórn ASÍ þvingunum til að fá fram aðgerðir gegn Air Viking" (úr greinargerð G.P. um þetta mál, birt í Mbl.). Hann áltur að ASÍ-forystan, sem nýlega fjölmennti til

Kanaríeyja í boði Alþýðuorlofs og Air Viking, hafi verið beitt þvingunum og þjarnað hafi verið að Alþýðubankanum. Vissulega myndi það kæta SIS-herrana sem telja sig vera fulltrúa "félagsmálareytingar", ef Alþýðubankinn, Alþýðuorlof og ASÍ-forystan fengu á baukinn - þar með gæti Samvinnubankinn og nýstofnuð ferðaskrifstofa SIS aukið umsvif sín.

En málin eru enn óutkljád - Halldór E. hefur neyðst til að afturkalla lokun Sunnu og Flugleiðaforstjórnir héldu sérstakan blaðamannafund til þess að lýsa því yfir að allt væri með felldu.

-/HH

Rauða Stjarnan Bókabúð

RAUÐA STJARNAN selur bækur og blöð sem fjalla um málefni verkalýðsins íslenskar, enskar, danskar, sænskar, kínverskar (á ensku), alþýðubækur (á ensku), bækur á viðráðanlegu verði. Einnig seljum við hljómplötur og plaköt. Komið skoðið og kaupið.

Sendum í póstkrafu um allt land.

Skrifið til RS pósthólf 1357 R.

Opíð virka daga frá 15.00-18.30

Rauða Stjarnan
Bókabúð

Lindargötu 15 Reykjavík

Baráttuhópur verkamanna í Straumsvík

Í september s.l. var myndaður í álverkasmíðjunni í Straumsvík baráttuhópur verkamanna. Baráttuhópur þessi starfar í sama anda og Baráttusamtök verkafólks, nema hvað sérstakur starfsvettvangur hans er að sjálfsögðu vinnustaðurinn. Um formlega áild að baráttuhópnum er ekki að ræða, en öllum verkamönnum á staðnum, ófaglerðum sem faglerðum, er velkomið að taka þátt í honum. Í stuttu máli má orða hlutverk baráttuhópsins í Straumsvík þannig, að hann berjist fyrir sérhverju hagsmunamáli verkafólks í Straumsvík á grundvelli stöðfábaráttunnar, hvort heldur um er að ræða almennar kaupkröfur eða bætta aðbúnað.

Straumsvíkurverkamaðurinn

Baráttuhópur verkamanna í Straums-
vík er fyrst og fremst skipulagður
í kringum málgaagn sitt, Straumsvík-
urverkamanninn. Hann hefur reynd-
ar komið út frá því í ársbyrjun 1975,
en var í fyrstu gefinn út af Straums-
víkursellu KSML, þar til baráttu-
hópurinn yfirtók blaðið í okt. s. l.
Með þeirri breytingu, sem þá varð á
hlutverki Straumsvíkurverkamanns-
ins, hefur tekist að virkja fleiri í
kringum blaðið og það hefur fengið
betrí hlómgrunn meðal verkafólks
á staðnum. Á s. l. ári komu alls 5
tölublöð út af Straumsvíkurverka-
manninum. Hann er úttefning í 500
eintökum og er dreift ókeypis meðal
verkamanna á staðnum, en öllum er
frjálst að styrkja útkomu hans fjár-
hagslega.

Noregsför trúnaðarmanna

Í síðasta tbl. Straumsvíkurverkamannsins, sem út kom um áramótin en m. a. víðtali vef Sigurð T. Sigurðsson, trúnaðarmann. í kerskála, en hann var einn þeirra sex trúnaðarmanna, sem heimsóttu hlöðstað áliðjuver í Noregi í byrjun desember til að kynna sér þar aðbúnað verkamanna, kaup þeirra og kjör. Í víðtali þessu kemur fram, að kaup verkamanna í Noregi er almennt herra en gerist hér á landi, enda lifa þeir þar af 8 stunda vinnudegi. Ennfremur er all miklu betur búið að verkatölkli í norsku álverksmiðjunum en í Straumsvík, bæði hvað snertir hreinlæti og ýmis öryggisatriði. Þó er nokkur munur á systurfyrirtæki Aluswiss og norsku verksmiðjunum, en þar er betur búið að verkamönnum en hjá svissnesku

auðherrunum. Hér fer á eftir kafla
úr þessu viðtali:

Sp.: Hvernig eru laun hjá verka-
mönnum við morsk áliðjuver?

Sig. T.: Það yrði nú of langt mál að
gera því tæmandi skil svo vel sé í
fáum orðum, en tímalárunin liggja á
bilinu 18 – 25 kr. norskar (540 –
750 ísl. kr.) og meðalárslárunin um
það bil 1,8 millj. ísl. kr. Þetta seg-
ir nú ekki nema hálfa söguna, það
sem athyglisverðast var, að 40
stunda vinnuvika nægir mönnum til
lífsviðurværis og yfirvinnu .er nær
óþekkt fyrirbrigði.

Sp.: Hvernig er vinnutíma háttað?

Sig. T.: Það er almennt víðurkennt að menn sem vinna á þrískiptum vöktum skulu hafa styttri vinnuviku en menn sem eru á dagvöktum, sökum hinna miklu félagslegu röskunar sem vaktavinnunni fylgir. Þess vegna verða tekin í gildi lög þann 1. apríl n.k. sem stytta vinnuviku vaktavinnumanna í 36 stundir á viku, á meðan dagvinnumenn vinna 40 stunda vinnuviku. Annars er unnið á dagvöktum, eins og tíðkast hjá okku

Sp.: Er aðbúnaður betri í þessum

álverum en við eigum við að búa?

Sig. T.: Í álverinu við Farsun og á Karmöy er snyrtimennska og hreinlæti greinilega ofarlega á lista. Verksmiðjurnar eru báðar útbúnað með fullkomnum hreinsitækjum, sérstaklega í álverinu við Farsun, en þar var hreinsibúnaðurinn einn hinn fullkómasti sem til er í heiminum og álverið allt byggt þannig, að það falli sem best inn í náttúruna.

Í þessum verksmiðjum sem viðskoð-
uðum var vandamál með loftið í
kerskálum, en ráðið var bót á því
með stillanlegu loftstreymi í kjallara-
kerskálanna. Settar voru hreyfan-
legar blöskur eða lokur á hlíðar
kjallaranna, sem stilla mátti með
einu handtaki úr kerskála allt eftir
vindátt og árangurinn var sá, að
loftið í kerskálum var miklu betra
heldur en við eigum að venjast. Í
systurfyrirtæki Ísal, Husnes álver-
inu, virtist mér loftið í kerskálum
var mjög álíka og hjá okkur, og
þegar betur var að gáð reyndist loft-
streymisútbúnaðurinn í kjallaranum
allur fastrvðgaður!

Skrif Dorsteins Thorarensen eru oft skemmtileg vitleysa sem fáir taka átt átt alvarlega. Maðurinn kemur víða við í hugarflugi sínu en tyllir sjáldnast fæti á jörðina - einnig fer hann frjálselega með staðreyndir og gerir úlfalda úr mýfluglu þegar með þarf. Föstudaginn 23. jan./skrifar grein í Dagblaðið um NATO/landhelgismálið. Við birtum hér litla úrklippu úr þeirri grein sem sýnis- horn af framleiðslu þessa skrifbents.

Mér er kunnugt um það, án þess að það hafi komist í hamali, að þegar sjómennirnir í Grindavík lokuðu veginum að fjarskipta-stöðinni komu leiðtogar „marx-lenínista-samtakanna“ til þeirra og buðust til að ganga í líð með þeim og hefja vörustöðu með raubum áfnum við vegartálmun-ina. En athyglisvert er að sjómennirnir höfnuðu því einum rómi, enda mun það mála sannast að vinnandi fólk fyrirliur þann röttaka slæping ískríl.

Staðreyndir málsins eru auðvitað þær að ekkert stenst af þessari full- yfingu Þ. T. - þessi umtalaða "að- stoð með raubum fánum" var aldrei boðin fram og þarafleiddandi aldrei hafnað. Það sem gerist var að sjó- mönnum voru afhentar stuðnings- yfirlýsingar sem þeir þökuðu fyrir og voru hressir með að fá. Þ. T. er hér á lævísan hátt að reyna að reka fleyg á milli sjómanna og aðila sem studdu þá á þeirra eigin grund- velli. Hlú tyfiska bragð að kalla róttækt fólk "slápingjaskrífl" getur Þ. T. ekki neitað sér um að nota, enda í samræmi við allan hans mál- flutning. Í fyrsta lagi veit hann eng- in deili á því hverjir stóðu hér að máli, í öðru lagi hefur hann ekki hugmynd um atvinnu- eða atvinnu- leysi þeirra. Hann fer með stað- lausa stafi.

Enn um þá sem græða á veikindum

'A döfinni

Fjárfestingasjóður stórkaupmanna.
Það liggur í nafninu hvað þar fer
fram, en fyrir venjulegu verkafólki
er skítalykt af því.

Eins og sýnt var fram á í síðasta tbl. Eftir ábaráttunnar, er til hópur manna sem græðir á veikindum. Það eru þeir menn sem flytja inn og selja lyf. Vegna hinnar gífurlegu álagningar sem er á lyfum, allt að 140%, geta þessir menn lifað í vellystingum á kostnað þeirra sem oft á tíðum minnst mega sín, sjúklinga og gamla menna. Ef skoðuð er skattskráin, kemur margt athyglisvert í ljós. Eigendur lyfjainnflutningsfyrirtækja og lyfsalar hafa sáralitla skatta miðað við þær tekjur sem þeir hljóta að hafa. Þannig hafa lyfsalar ekki nema 1/2 tekjur lyfjafræðinga, uppgefna til skatts, eða rúmlega 100 þúsund krónur á mánuði. En ef lífskjör lyfsalanna eru athuguð, sér maður að þetta getur ekki staðist. Þeir búa undantekningarlaust við slík lífskjör að það þarf milljóna-tekjur á ári til að borga þau. En í auðvaldsþjófólaginu er það hin gullna regla auðherranna: "Ef þú átt mikla peninga eru til mörg ráð til að fela það, og láta mikla peninga búa til meiri peninga." Það er á allra vitorði hvernig útgerðarmenn fara að þessu: Þeir skrifa matvæli, olú, fatnað, rafmagn o.þ.h. allt á útgerðina og blóðmjólka síðan opinbera sjóði, en lifa eins og blóm í eggi "með allt á hausnum" á kostnað hins opinbera og almennra skattgreiðenda.

Allir stórkaupmenn og braskarar hafa þúsend og eitt ráð til að margfalda peningana sína. Þeir binda þá í fasteignum sem þeir síðan braska með, þeir festa þá í öðrum fyrir-
tækjum, og reka fjárfestingasjóði.
Það er t. d. til fyrirtæki sem heitir

Stjórnleysi í auðvaldsframleiðslunni þýðir atvinnuleysi

Gegndarlaus sókn auðvaldsins eftir hámarksgroða hefur orðið þess valdandi að sökum offjárfestinga og offramleiðslu er stórfellt atvinnuleysi á haldal innreið sína. Skýrasta dæmið um þessa offjárfestingu er stækkun togaraflotans á undanfórnum árum. Nú er svo komið að fyrirsjáanlegt er að leggja verði hluta flotans eða stunda rányrkju á fiskistofnum. Auðvaldið hefur braskað með landhelgina með því að semja við þjóðverja um veiðar, svo það á einskis annars úrkosta en að hrekja fjölda sjómanna og landverka manna sem vinna við fisk, út í atvinnuleysi. Nú þegar er atvinnuleysisið orðið stórfellt. Í fyrstu viku janúar voru hartær 1400 manns atvinnulausir á landinu, sem er 2-3% félaga ASÍ. En þessi tala er fölsuð, því í henni eru ekki útvinnandi húsmæður sem vegna atvinnuástandsins fá ekki vinnu. Í mörgum bæjum landsins jaðrar við neyðarástand. Í Ólafsvík, Bíldudal, Vopnafirði og fleiri stöðum er um að ræða stórfellt atvinnuleysi þar sem fiskur berst ekki á land og lítið sem ekkert er um byggingar- eða vegaframkvæmdir.

Auðvaldið sem aldrei hugsar um annað en eigin gróða, lætur togarana

sigla, þrátt fyrir að hundruð verka-
fólks í fiskiðnaði sé atvinnulaust. Á
sama tíma og fullkomasta frysti-
hús landsins, sem er í Ólafsvík, er
verfamaustaust og þar enga vinnu að
fá, siglir hver togarinn á fætur öðr-
um til Þýskalands með afla. Á
Kirkjusandi hefur ekki verið umnið í
meira en mánuð af sömu orsökum.
Þannig braskar auðvaldið með lifi-
brauð íslensks verkafólks og kapit-
alistarnir strjúka sér ánægðir um
magann og segja að allir verði að
herða sultarólina vegna slæms á-
stands í efnahagsmálgum.

ASÍ-forystan hefur ekkert gert til að bæta úr ástandinu, þrátt fyrir að Björn Jónsson hafi hvað eftir annað biðlað til auðvaldsins með því að segja að verkafóðshreyfingin í muni sætta sig við kjaraskerðingar ef tryggt verði að full atvinnu haldist. Björn Jónsson: Staðreyndirnar eru harðar að horfast í augu við, það er komið atvinnuleysi og ASÍ-forystan ber ábyrgð á því ásamt auðvaldinu verna umvörðlaftu hennar.

Íslenskt verkafólk ber enga ábyrgð á kreppu auðvaldsins, og krafa þess ætti að vera: Gegn verðbólgu og atvinnuleysi - látum auðvaldið borga.

skýrum dráttum, dregur Stálfín mynd af heimsskipulagi auðvaldsins, af hinum efalega og pólitísku skilyrðum stéttabaráttunnar, sem sprettur upp af þessu skipulagi. . . . Bók Stálfrns, leninisminn, er árefta skýrasta og snjallasta lýsing, sem til er af þeirri kenningu, sem sagði fyrir þessa byltingu, útskýr afstöðu hennar í söguþróuninni og kveikti á blysum hins byltingarsinnaða vinnandi lýs um heim allan" (Ur eftirmála Sverris Kristjánssonar að l. útgáfu Grundvallarleninismans, 1930)
Bókin kemur út í endurskoðaðri þýðingu, og er hún 124 blaðsíður á stærð.
Þetta er bók sem engin sem kynna vill sér marxismann-leninismann ætti að láta fara fram hjá sér. Hana er hægt að kaupa í Rauðu Stjórnnuni, Lindargötu 15 og helstu bókabúðum í Reykjavík.

Bókina er hægt að panta í póstkröf frá Rauðu stjórnunni, hvert á land sem er.

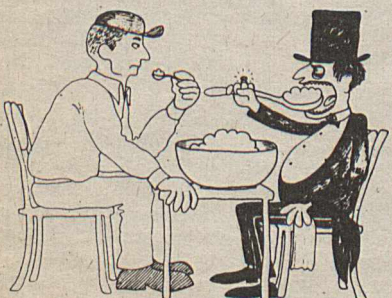
ÚREINU ÍANNAÐ

Bandaríska fréttaritið Newsweek segir í frá því þ. 19. jan. að nú sé í gangi mikil herferð af hálfu stjórnmanna í Suður-Kóreu til þess að fá kóreumenn sem eru búsettir í Japan, til þess að heimsækja Suður-Kóreu og kynnast ástandinu þar af eigin raun í stað þess að trúa áróðri Norður-Kóreu. Newsweek greinir frá því að Norður-Kórea haldi því fram að þeir sem fari til Suður-Kóreu eigi það á hættu að verða teknir fastir - en blaðið fullvissar lesendur um að þetta sé bara lygaárðorur. Svo lesendur við eftirfarandi úrklippu í Dæðlaðri þ. 20. jan.:

Arni Bergmann er iðinn við að skrifa um "allskonar marxisma". Það fara fáir í buxurnar hans þegar það þarf að fylla síðurnar í Þjóðviljanum. 25. jan. s.l. skrifar hann grein um söfaldemókrata og "kommúnista" - og hvernig þeir nálgast nú hvorir aðra. En Árni telur að með því að s.k. kommúnistaflokkar V-Evrópu fjarlægist Moskvu, að þá skapist meiri líkur á samvinnu þeirra við krata. Gallinn við útskýringu Árna er bara sá að hann skýrir ekki rétt frá afstöðu sovetska flokksins - hann segir þá fylgjandi alræði óreiganna (sem reyndar er birt innan gæsalaппа í Þjóðviljanum og telst það vera tímanna tákni héðan seð).

óbrúsi að. En svo kemur það á daginn, að söxtmenn eru í reynd ekki á þeim bókum að líta á sitt eigið samfélag fyrst og fremst sem afsprengi mjög sérstæbra aðstæðna. Heldur teja þeir þar á reynd algjöra fyrirmynd í öllum meiriháttar atriðum, einkum að því er varðar þá kenningu að sósíalismi sé óhugsandi án for-ræðis (hegemoníu) kommúnista-flokkssins, svonefnda „alræðis-briganna“. Með innrás í Tékkó-slóvakíu og framkomu við-söfska andsnemms eru í raun verið að leggja áherslu á þessa kenningu. Og þetta tvíent verður

Árni ætti að kynna sér betur hlutina í háborg sinni - það var nefnilega sjálfur Krúsjoff sem lýsti því yfir að alraðið þreigama væri ekki lengur við lýði í Sovétríkjunum, nú er það "ríki allrar alþýðu". Og það var hann sem laumaði því inn kommúnísku hreyfinguna, að friðsamlega leiðin til sósíalísmans væri ein möguleg. Svokölluð stefnubreyting "kommúnistaflokka" hans Árna er því sama tóbakið og boðið er upp á í Moskvu.

"Ef eitthvað tálmar því að verkamenn nái sér meira úr skálinni, þá er hvorki því til að dreifa að skálin sé þröng né innihaldið rýrt, heldur einungis um smæð skeiðanna að sakast." (Marx. Laun verj og gróði).

ÚR RAUÐU PRESSUNNI

Afstaða breskra kommúnista til landhelgismaisins

Eftirfarandi grein birtist í málagnu breskra marxista-lenínista "The Worker" 9. des. s.l. og lýsir hún viðhorfum þeirra til landhelgisdeilu breta og Íslendinga.

"Það að senda bresk herskip á Íslandsmið verður að fordæma sem á-rásaraðgerð gegn Íslensku þjóðinni. Það er ekki til að vernda auðlindir bresku þjóðarinnar að ríkisstjórn Verkamannaflokksins er tilbúin til stríðsaðgerða, heldur til að viðhalda "hefðbundnum rétti" kapitalistanna til að ráðskast með og sóa auðlindum alls heimsins. Með þessum aðgerðum vinnur ríkisstjórnin einungis gegn hagsmunum bresks verkalyðs. Flotafhlutunin er ekki til að tryggja varanlega fæðuöflun né atvinnu tog-

arasjómanna, því að á meðan stjórnin sendir flotann á Íslandsmið, eru ryksugutogarar að dæla upp fiski af okkar eigin miðum til mjöl-framleiðslu. Sovéski fiskveiðiflotinn einn gleypir um 15 þús. tonn daglega af fiski bæði stórum og smáum. Önnur lönd og aðrir kapitalist-ar hafa einnig með verksmiðjuskip-um sínum gengið svo nærri fiski-stofnum okkar að þúsundir sjómanna

THE WORKER
the Communist Party of Britain (Marxist-Leninist)

sem veiða makríl sjá nú fram á at-vinnuleysi, á meðan góður neyslu-fiskur fer í mjöl. Ef ekki verður þegar hafist handa um verndun með hagsmuni næstu kynslóðar í huga munu síld og þorskur fara sömu leið og makrillinn.

Íslendingar hafa tekið rétta afstöðu með verndun fiskistofna umhverfis landið. Með því vernda þeir ómet-anlegar próteinbirgðir fyrir heim-inn.

Í sókninni að hámarksgróða munu hýenur breska togarasambandsins örugglega drepa gasina sem verpir gulleggjunum nema þeir verði stöð-aðir. En atvinna togarasjómanna er ekkert sæðarlíff, jafnvel þegar best lætur. Í frothörkum vetrarins er þeim teft fram eins og peðum í refsakák. Það er ljóst að atvinnuör-yggi þeirra verður úr sögunni þegar fiskistofnunum hefur verið eytt.

Frekar en að berjast við Íslendinga ættum við sjálfir að færa landhelg-ina út í 200 mílur og vernda okkar eigin fiskistofna fyrir sjóræningja-skipum burgeslanna jafnt innlendra sem erlendra.

Stofnþing Rauðrar æsku

Dagana 31/1-1/2 1976, verður stofn-þing Rauðrar æsku, verður þingið jafnframt fyrsta landsþing samtak-anna. Þingið verður haldið að Freyjugötu 27. á horni Freyjugötu og Njarðar-götu. Laugardaginn 31. janúar hefst þing-ið kl. 1 e.h. Sunnudaginn 1 febrúar kl. 10f. h. Aðalverkefni þingsins er að fullmóta grundvöll samtakanna, e innig munu liggja fyrir þinginu ýmsar ályktanir sem þingfulltrúar munu síðan taka afstöðu til. Ákveðið hefur verið að leyfa öllum þeim er kunna að hafa áhuga á sam-tökunum að taka þátt í starfsemi þingsins.

Filip Kota

Afstaðan til verkalyðsfélaganna

Eftirfarandi grein er údráttur úr bæklingnum "Tvær gagnstæðar stefnur innan verkalyðshreyfingar heimsins" eftir albanska marxist-ann-lenínistann Filip Kota. Grein þessi er valin til að varpa ljósi á afstöðu nýju marxista-lenínista-flokkanna í auðvalds löndunum til verkalyðsfélaganna.

"Stærstu verkalyðsfélögin í auðvalds löndunum eru rótgróin í baráttu og skipulagningu verkalyðsins. Þau hafa yfirleitt gegnt jákvæðu hlutverki við að verja hagsmuni og réttindi verkalyðsstéttarinnar. En núverandi ástand verkalyðsfélaganna er þannig að umbóta- og endurskoðunarsinnað-ir leiðtogar þeirra hafa endanlega yfirgefið baráttustefnu verkalyðsins. Og það hefur leitt til þess að verka-lyðsstéttin er smám saman að missa trú á þá..."

Innan verkalyðsfélaganna eru verka-lyðsforingjarnir helsti tálminn í vegi stéttabaráttunnar. Baráttan milli þeirra og fjölda félagsmanna harðnar meir og meir og breiðist út.

Til þess að verkalyðsstéttin losi sig við arðránið og henni verði ljóst hvað hún vill, þarf að herða þessa baráttu. En söguleg reynsla sýnir að verkalyðsstéttin gerir sér ekki af sjálfu sér grein fyrir hlutverki sínu, sem er að sigr borgarastét-tina fyrir fullt og allt. Það getur hún aðeins ef henni er leiðbeint af byltngarsinnuðum marxískum-len-ínískum flokki, sem ber í brjósti hagsmuni verkalyðsins. Flokki sem gefur verkamönnum meðvitund um stétt sína og samtakamátt til að þeir hrasir ekki inn á braut umbótastefnu, ökonómisma eða verði stefnuleysi að bráð.

Í mörgum löndum heims er tilurð slíkra marxískra-lenínískra flokka,

CHOU EN-LAI Verk hans lifa

Félagi Sjú En Læ er látinn. Dauði hans er mikið áfall fyrir alla hina miklu kínversku þjóð. Og ekki síst fyrir kínversku þjóðina heldur einnig fyrir allan hinn mikla fjölda verkalyðs og byltngarsinnaðrar alþýðu allra landa. Fráfall þessa mikla byltngarleiðtoga sem alltaf lagði allt í sölnar fyrir heill og hagsmuni alþýðunnar, fyllir hjórtu allra kínverskra verkamanna, bænda, hermanna og byltngarsinnaðr menntamanna af söknuði og trega. Einnig við, erlendir nemendur í Kína syrgjum Sjú En Læ, sem við vissu-lega dáðum og virtum sem mikinn friðelskandi leiðtoga. En þótt Sjú En Læ sé fallinn frá, þá lifa verk hans og byltngarsinnaður baráttuandi og fórnarhugur. Kín-verskir verkamenn, bændur og her-menn færa sorg sína yfir í athöfn og aukinn styrk. Þeir tileinka sér byltngarsinnaðan baráttuanda Sjú En Læ, nú betur og meira en nokkru sinni. Þeir minnst hans ekki með því að fella niður vinnu og sitja með hendur í skauti. Slíkt væri ekki í anda Sjú En Læ; heldur þvert á móti

láta þeir sorg sína verða sér hvatning til frekari átaka og frekari sóknar v uppbyggingu sósíalísmans. Þeir ei staðráðnir í því að láta rauða fánan sem Sjú En Læ hyllti aldrei falla til jarðar. Kínversk alþýða mun stað-fastlega halda áfram hinn sósíalíska veg sem Sjú En Læ gekk og láta ekki gleppast af svikum og auðvalds-sinum sem reyna að teyma hana út í fenin. Þannig skyldi það einnig vera fyrir okkur og allan fjölda verkamanna og byltngarsinnaðrar alþýðu allra landa sem sækir nú með söknaðhug inn á árið 1976; nú þegar heimskerfi kapitalísmans og efnahagskerfi hans ríðar til falls. Við skulum láta minninguna um Sjú En Læ og framlag hans til hinnar sósíalísku heims-byltngar verða okkur hvatning til enn djarfari óknar og nýrra sígra yfir kapitalísmannum.

Við skulum aldrei gleyma Sjú En Læ Fram til baráttu fyrir nýjum sigrum

Peking 11/1
Ragnar Baldursson

CHILE: Ný alþýðufylking stofnuð!

And-fasísk alþýðfylking hefur verið stofnuð í Chile og hefur hún byrjað að skipuleggja andstöðuna. El frente del Pueblo de Chile, Alþýðufylking Chile, hefur birt lágmarksgrund-völl til að sameina á öll and-fasísk öfl. Hann inniheldur eftirfarandi punkta:

1. Barátta fyrir að kollvarpa fasíska einræðinu, binda endi á kúgunina og fangelsanirnar. Barátta fyrir almennri sak-aruppgjöf.
2. Barátta fyrir að endurvinnna lýðræðisréttindi og frelsi. Barátta fyrir hugsana-, tjáningar-, prent-, funda- og sam-takafrelsi. Barátta fyrir réttindum fagfélaganna.
3. Barátta gegn arðráninu. Fyrir hækkun launa og eftir-launa. Barátta fyrir verðstöðvun á nauðsynjavörum.
4. Barátta fyrir að sjálfstæði háskólans verði virt. Barátta fyrir að fasískri íhlutun í málefni háskólans verði hætt.
5. Stuðningur til handa smáfyrirtækjum og millihópum í landbúnaði, iðnaði og verslun.
6. Barátta fyrir að heimsvaldafyrirtækin, einokunarhringar og stórjarðir sem þjóðnýttar voru verði ekki gefnar til baka. Engar skaðabætur til handa fyrri eigendum.
7. Barátta fyrir áframhaldandi skiptingu jarða í rílkari mæli. Vörn og efnahagslegur stuðningur til samvinnufyrirtækja í landbúnaði.

Í ávarpi 1. maí sagði Alþýðufylkingin m. a. :

"Bræður, verkamenn og chileanskir föðurlandsvinir: Sam-einumst og þróum fram styrk þjóðar okkar takmarkalausan skapandi kraft hennar. Dagur fasísmans og heimsvalda-stefnunnar eru taldir. Lærum af hinni sigursælu baráttu kambódíumanna, víetnama og laosbúa. Baráttu okkar gegn fasíska hernaðareinræðinu og stóru arðránsaðiljunum er hluti af baráttu alþýðu heimsins gegn heimsvaldastefnu og afturhaldi..."

Það er erfitt að segja til um raunveruleg áhrif Alþýðufylk-ingarinnar meðal chileanskra verkamanna í dag. En lág-marksgundvöllur hennar lítur út fyrir að geta þjónað sem grunnur breiðrar baráttu gegn herforingjastjórninni. Al-þýðufylkingin hefur heldur ekki látið sér nægja yfirlýsingar eingöngu: Verkföll hafa verið skipulögð, og þar áttumenn innan Alþýðufylkingarinnar tóku 5. júlí af lífi einn af stuðn-ingsmönnum herforingjastjórnarinnar, kaftéininn Osvaldo Heyder Goycolea.

17. maí var dreift flugblaði víða um Santíago. Þar stóð m. a. :

"Við verðum að steypa einræðinu áður en það sveltir okkur í hel. Skipuleggjum okkur í verksmiðjunum, búgördunum, skrifstofunum og skólunum. Skepnueinræðið getur ekki varað að eilífu."

Þýtt og endursagt úr Gnistan nr. 34

GERIST 'ASKRIFENDUR!
GERIST 'ASKRIFENDUR!

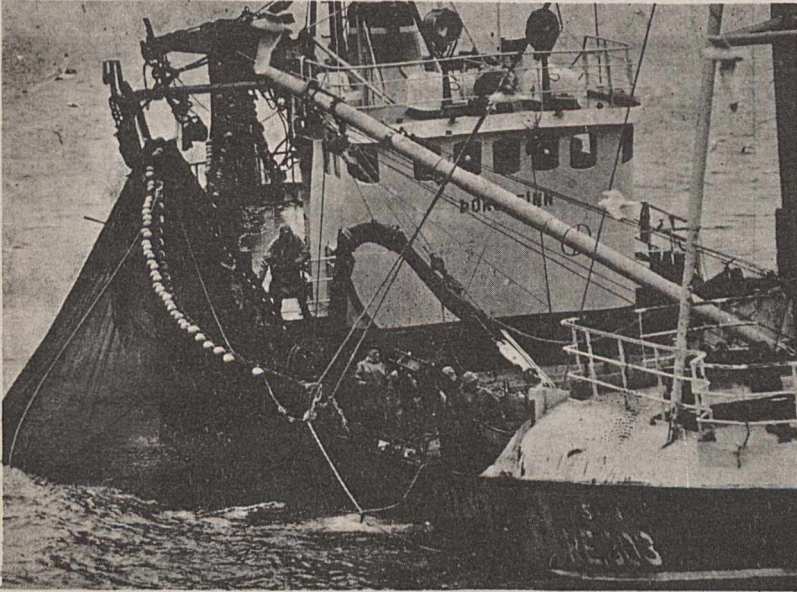

Arðránið á sjómönnum

Íslenskir sjómenn hafa tilkynnt stjórnvöldum, að engin fiskiskip muni láta úr höfn eftir 18. þ. m., nema niðurstöður nefndar er fjallar um niðurskurð sjóðakerfisins verði komnar fram og fiskverð ákveðið.

Undanfarin ár hefur það orðið æ al-gengara, að undirnefndir hafi orðið að skjóta fiskverðsákvörðunum til yfirnefndar, en ákvarðandir hennar eru lagalega bindandi fyrir alla aðila. Á síðustu loðnuvertíð komst yfirnefndin ekki að niðurstöðu um loðnuverð fyrr en langt var liðið á vertíðina. Urðu sjómenn því að ráðsiga á báta í fullkominni óvissu um það hver kjör þeirra yrðu. Enda kom á daginn að þau urðu mun lakari en búist hafði verið við.

Eftirfarandi upplýsingar, sem fengnar eru úr málögnum borgarana,

sýna vel fram á arðrán þeirra á íslenskum sjómönnum:

Á komandi vertíð borga norskar loðnubráðslur frá 7 - 11 kr. ísl. fyrir hvert kg. af loðnu og fer verðið eftir fitumagni (þ.e. u.þ.b. kr. 7,30 fyrir 6% fitumagn en u.þ.b. kr. 10,80 fyrir 13%). Þetta verð geta þær borgað vegna framlags frá norska ríkinu, sem nemur u.þ.b. kr. 3,50 á kg. af bræðslufiski.

Með hliðsjón af þessu ættu íslenskir fiskseljendur að geta fengið a. m. k. 4 - 7 kr. fyrir hvert kg. af loðnu, sem fer til bræðslu. Í fyrra fengu þeir hins vegar aðeins 2 kr. á kg. Ef ríkisstjórnin framfylgir margyfirlýstri stefnu sinni um að "nú sé ekkert svigrúm til launahækkana", hlýtur það að hafa í för með sér, að

fiskverð muni lítið breytast, a. m. k. ekki til hækkunar. Er þá væntanlega öllum ljóst hvert gróðinn af vinnu sjómanna fer.

1973 var blómatími vinstri stjórnarinnar. Það ár keyptu Sildabráðslur ríkisins hráefni fyrir 141 millj., en rekstrartekjur urðu 361 millj. Gróðann földu þær á bak við alls konar bókhaldslega útgjaldaliði, eins og t. d. "ýms rekstrargjöld" 42 millj., "viðhaldskostnaður" 42 millj. og "afskriftir" 49 millj. Nettógróðinn varð því skv. ríkisreikningnum fyrir árið 1973 33 millj., en raunverulegur gróði hefur varla farið undir 100 millj. það árið.

Þessar tölur hér að framan sýna ársreikninga allra ríkisverksmiðja á landinu, hvort sem þær gengu undir fullum eða hálfum afköstum. T. d. voru verksmiðjurnar á Raufarhöfn og Siglufirði starfræktar mjög stuttan tíma, og hljóta þær því að draga allverulega úr gróða hinna.

Í Vestmannaeyjum, á Norðfirði og á Vopnafirði eru stórar verksmiðjur, sem störfuðu með fullum afköstum meirihluta vertíðarinnar. Þessar verksmiðjur eru í eign örfárra manna, þó þær séu skráðar sem hlutafélag.

Öfugt við önnur fyrirtæki á Neskaupstað er sildabráðslan þar ekki rekin af bæjarfélaginu, heldur sem hlutafélag alþýðubandalagsbroddanna á staðnum.

Það er ljóst að gróði verksmiðjanna af loðnubráðslunni byggist að mestu leyti á skammarlega lágu loðnuverði, sem kemur til skipta fyrir sjómenn. Þess vegna hljótum við kommúnistar að lýsa yfir samstöðu með sjómönnum í baráttu þeir sem framundan er.

-/Dagsbrúnarsella KSML

Hvar eru kaupkröfurnar?

Nú hafa ASÍ og VSI með aðstoð ríkisvaldsins setti í hartnar þrjá mánuði og makkað. Af fréttum að dæma ber mikið á milli, en fyrir venjulegu fólki er það afskaplega einkennilegt, því kaupkröfur hafa enn ekki verið lagðar fram af hálfu ASÍ. ASÍ hefur lagt höfuðáherslu á sérkröfur og ýmsar kjarakröfur, en mál dagsins, kaupkraftan, hefur algerlega verið látni sitja á hakanum

Um hvað ættu málin að snúast?

Síðasta ár var ár gegndarlausra kjaraskerðinga. Það er ekki ofmælt að kjaraskerðingin frá mars 1974 sé um 50%, og enn eru stórfelldar verðhækkanir í gangi. Á sama tíma fer yfirvinna stórminkandi og atvinnuleysi heldur innreið sína. Með því eru enn skert kjör verkalýðsins. Það er því ljóst að höfuðmálið ætti að vera baráttan fyrir því að kjaraskerðingarnar verði að fullu bættar, og enn fremur, í ljósi versnandi atvinnuhorfa og minkandi yfirvinnu ættu kröfurnar að ganga út frá því að dagvinna nægi fyrir framfæri og að full atvinna haldist. Þetta er hverjum verkamanni ljóst. En það er oft svo, að það sem hver einasti verkamaður veit og skilur, er verkalýðsforystunni algerlega "hulið", eða hún lokar augum fyrir því. Vinnubrögð ASÍ-forystunnar.

ASÍ forystan virðist fara eftir þeirri reglu, að sóknina eigi að hefja með því að hörfa undan. Eða hvernig á að skoða þau vinnubrögð hennar að í upphafi samninga að lýsa yfir að

"vegna slæmrar stöðu atvinnuveganna sé ekki hægt að krefjast fullra bóta fyrir kjaraskerðingarnar"? Hvernig ber að lífa á það athæfi forystunnar að fara með deilurnar í sáttanefnd og sáttasemjara áður en lagðar hafa verið fram kaupkröfur? Er þetta ekki dæmigert fyrir makkið og baktjaldaumræðurnar, þar sem þvælt er fram og aftur um aukaatriði en aðalatriðin látni sitja á hakanum?

Hvað eru þeir að makka um?

Með greiðum aðgang að ráðuneytinum (og með flokkssamböndum við æðstu menn þar) geta þessir einokunarherrar þeir fyrir sig ríkisvaldinu til að tryggja og efla yfirráð sín í atvinnulífinu.

Sunnumálið

Það er í þessu ljósi sem við verðum að skoða aðförina gegn Sunnu/Air Viking, annars verður málið óskiljanlegt. Flugleiðasamsteypan (sem er meirihlutaeign aðeins 7 manna) er óhress yfir því að fjórði til fimmti hver íslendingur sem ferðast milli landa flýgur með Air Viking. Aðferðirnar sem notaðar voru gegn Sunnu/Air Viking eru einkennandi fyrir einokunarhring sem byggst útrýma keppinaut. Nokkur dæmi um aðgerðir Flugleiða til að hnekkja rekstri Sunnu/Air Viking: 1. 1970 svipti samgöngumálaráðuneytið Sunnu flugrekstrarleyfi (sem Sunna fékk aftur). 2. Air Viking var synjað um flugleyfi til Kaupmannahafnar (þess ber að geta í þessu sambandi að umsókn Air Viking er send til Flugleiða til samþykktar

eða synjunar). 3. Ferðaskrifstofunni Útsýn er att gegn Sunnu (en Útsýn er n.k. útibú frá Flugleiðum og er háð þeim og undir eftirliti þeirra). 4. Flugfargjöld til "sólárlanda" eru skyndilega lækkuð hjá Útsýn og Úrval (Úrval er eign Eimskip og Flugleiða, en Eimskip á aftur á móti 60% hlutabréfa í Flugfélagi Íslands) - tilgangurinn er að kippa fótunum undan Sunnu. Þessi aðferð, kölluð á útlensku "dumping", er dæmigerð fyrir einokunarhring sem getur borið tímaþundið tap til að ryðja keppinaut úr vegi. Fimmta dæmið er svo yfirstandandi aðför. Í herferð sinni hafa Flugleiðir notað jafnt bankana sem ráðuneytin auk eigin fyrirtækja.

En hvernig hefur Sunnu tekist að lifa af þessar árásir? Er Sunna útvörður frjálsrar samkeppni í þessu máli?

Í fyrsta lagi þá hefur Guðni í Sunnu verið lúnkinn að höfða til almennings og fjölmiðla (enda gamall blaðamaður) og einnig virðist hann þekkja til ýmissa hluta hjá mótherjanum

Kökukenningin

Þeirri kenningu hefur ætíð verið hampað af atvinnurekendum og blöðum þeirra, að við hverja samninga væri ætíð ákveðin upphæð peninga, sem vinnandi fólk gæti skipt á milli sín. Þessi upphæð fer eftir því hvað atvinnuvegirnir geta borgað á hverjum tíma, eða með öðrum orðum, hvort um er að ræða mikinn eða lítinn gróða hjá atvinnurekendum. Þessa upphæð eiga síðan ófaglærðir verkamenn og konur, iðnaðarmenn, ásamt fleiri starfshópum að slást um, og hafi hver sem betur getur.

Þessi kenning er alröng, enda er hún sett fram til að dylja þá staðreynd, að atvinnurekendur byggja tilveru sína á arðráni á verkalýðsstéttinni, og eru þeir meira arðrændir sem hafa lært til handanna, enda skapa þeir meiri verðmæti. Þess vegna er alrangt að halda því fram, að iðnlærðir verkamenn, græði fyrst og fremst á kostnað ófaglærðra verkamanna, og að aðrir hópar sem kallaðir eru í daglegu tali hálaunahópar séu að troða á almennu verkalýðki vegna betri kjara. Þannig er það ekki.

Við verkamenn þekkjum að atvinnurekendur græða bæði á iðnaðarmönnum og ófaglærðum. Þessi kenning er því sett fram til þess að sundra samstöðu okkar gegn þeim sem lifa á gróðanum af vinnu okkar. En það sem alvarlegra er, er að

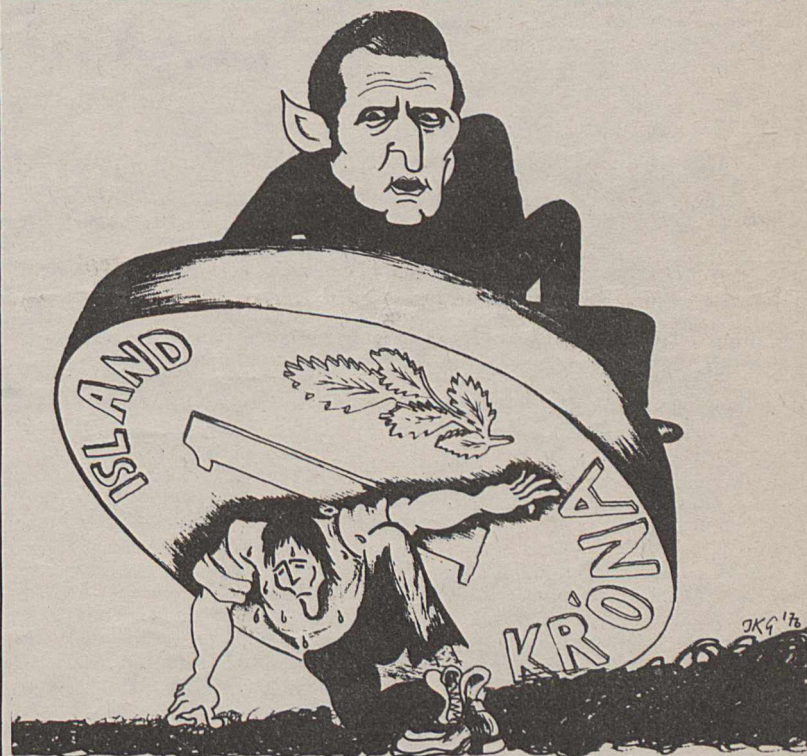
þeir sem eiga að teljast málsvavarar okkar, ASÍ-forystan og Þjóðviljinn, eru farnir að halda fram þessari sömu kenningu. Og slíkt hið sama gera flestir forystumenn verkalýðsfélaganna, til dæmis í Dagsbrún og Iðju, svo eitthvað sé nefnt.

Það kennir okkur að þeir menn sem eiga að kallast okkar talsmenn í verkalýðsbaráttunni, eru farnir að taka upp hugmyndir atvinnurekenda, til þess eins að sundra verkalýðsstéttinni í hagsmunabaráttunni. Slíkir verkalýðsforingjar, sem þessir, sem nota sér hugmyndir auðvaldsins innan verkalýðsfélaganna og sundra stéttinni, þeir eiga ekkert erindi á meðal okkar. Þess vegna verðum við að berjast gegn þeim og hugmyndum þeirra og fá til forystu einhverja úr okkar eigin röðum. Menn sem ekki ganga á mála hjá atvinnurekendum og gerast talsmenn sundrungar og "greiðsluhóls" þeirra sem lifa á vinnu okkar.

Það sem við þurfum er að koma upp um svik þeirra manna, sem nú fara á bak við okkur, svo vinnufélagar okkar fái rísið upp með okkur innan verkalýðsfélaganna. Það erum við verkamenn og verkakonur sem ráðum þegar á reynir.

Bened. Sig. Kristjss.

ENDURREISN EFNAHAGSLÍFSINS

Einn lesenda Stéttabaráttunnar sendi okkur þessa mynd sem sýnir hvernig auðvaldið framkvæmir "endurreisn efnahagslífsins." Það er verkalýðurinn sem ber byrðarnar.

Textinn sem fylgdi myndinni er svohljóðandi:

"Geir: Já svona - við erum byrjaðir að mjakast af stað aftur!"

P. s. Eg hef eyrað á Geir svona til að hann sé með eins eyra og hinir asnar-nir. (Takið eftir hvað hann er alvarlegur til augnanna)."

sem illa þola dagsins ljós. M. a. hefur lekið í blöðin hvernig Flugleiðir bjóða háttsettum embættismönnum í ferðir til ýmissa landa. Guðna hefur tekist að hnekkja bæði flugrekstrarbanninu og banninu gegn Sunnu nú nýlega. En margt bendir til þess að Sunna eigi sér völdugan bakhjarl, nefnilega SÍS.

SÍS stundar margs konar rekstur - og á öllum sviðum stóratvinnurekstrurs kveður mikið að Sambandinu. Eitt svið hefur þó verið undanskilið hingað til, þ.e. flug og ferðamál. Það er fremur ólíklegt að SÍS láti slíka gróðauppsprettu afskiptalaus (og hafa reyndar nýlega stofnað ferðaskrifstofu). Floðir hefur sú saga að Erlendur Einarsson forstjóri SÍS sé einn af eigendum Sunnu - ennfremur hefur fyrrverandi starfsmaður Sunnu lýst þeirri skoðun sinni við undirritaðan að Guðni hefði aldrei farið út í flugreksturinn nema með völdugan bakhjarl og það væri enginn til nægilega stór til að geta skákað Flugleiðasamsteyppni nema SÍS. En þetta er getgáta sem ekki er aðstaða til að sannprófa núna.

Önnur getgáta

Á sama hátt og Flugleiðir þá getur SÍS-auðvaldið togað í sína spotta í ráðuneytum og bankastjórnunum. Þessi

staðreynd leiðir hugann að því að þrátt fyrir að ýmislegt lauslegt bendi til þess að SÍS sé víðriðir Sunnu þá eru einnig teikn á lofti sem geta bent til hins gagnstæða - nefnilega að það sé SÍS en ekki Flugleiðir sem standa að baki yfirstandandi aðför gegn Sunnu. SÍS er nefnilega búin að stofna eigin ferðaskrifstofu, eins og fyrr sagði - og eins og sönnun einokunarhring sémir, reyna þeir að gína yfir öllu ferlinu. Í þessu sambandi má skoða, hvernig Flugleiðir sjá um að flá ferðafólk: félagið selur farmiðana, skipuleggur ferðina og flýgur farþeganum á áfangastað, selur hótélrými og fæði og rekur einnig bílaleigu. Það þýðir ekki fyrir SÍS að reyna að skerða umsvif Flugleiða, vænlegasta leiðin er sú að taka yfir Sunnu og Air Viking. Og með sín tök, í ráðuneytinum, banka-stjórnunum, og eign sinni á Ólafsláginu (ESSO) sem selur Air Viking eldsneytið, þá er SÍS fært um að koma þessum skollaleik í kring. Og með aðför að Sunnu - Alþýðubankanum (.) vinnur SÍS ekki aðeins þetta. Um leið tekst SÍS að rétta sinn hlut gagnvart ASÍ, sem er eigandi Alþýðubankans og Alþýðuorlofs. SÍS fór á

frh. bls. 2

FRH. AF FORSIÐU

Einokunarhringarnir

Tvær meginfylkingar

Stærstu einokunarfyrirtækin á Íslandi skiptast í tvær meginfylkingar. Annars vegar SH/Eimskip/Flugleiðir (þessi samsteypa er tengd innbyrðis bæði skipulagslega og gegnum einstaka persónur sem sitja í stjórnum þeirra), og hins vegar SÍS. Þessir risar hafa úrslitátökin í íslensku efnahagslífi og bein sambönd og samskipti inn í ríkisvaldið - bankakerfið - flokkakerfið og æðsta topp verkalýðshreyfingarinnar. Milli þeirra eiga sér stað ýmist áttök eða samvinna sem kemur fram með ýmsu móti.

Með yfirráðum sínum yfir bankakerfinu geta þeir haft fullkomið yfirlit yfir önnur fyrirtæki og hindrað að þau fái nauðsynleg rekstrarlán ef einokunarherrarirnir telja sér hag í því (mörg dæmi eru til um þessa aðferð).

Greinin sem Þjóðviljinn hafnaði

Greinin sem hér birtist var upprunalega skrifuð til birtingar í Þjóðviljanum - enda tilurðar hennar að leita ískrifum þess blaðs. Greinin var send ritstjórninni í byrjun nóvember og stífluð á dalkinn "Orðið er frjálst" sem hefur birst af og til í blaðinu. Greinin lá síðan á ritstjórn Þjóðviljans í rúman mánuð - en var síðan hafnað án skýringa. Eins og sést á greininni þá fjallar hún um skrif Þjóðviljans um sósíalískt ríki, þ.e. Kína. Þjóðviljinn telur sig málagn sósíalisma, en neitar að leyfa umræðu um mál-efni sem eru mjög brennandi fyrir framtíð sósíalismans - nefnilega klofninginn í heimshreyfingunni. Hið "frjálsa orð" hjá "málagn sósíalismans" reynist innantómt orðskráð þegar á reynir - minnir það óneitanlega á "blað allra landsmanna" - sem aldrei hefur rúm fyrir það sem ritstjórninni þar á bæ mislíkar. Þessi grein er ekki sú fyrsta sem Þjóðviljinn hafnar frá aðilum sem standa til vinstri við Alþýðubandalagið - og tæplega sú síðasta. Næst þegar Þjóðviljinn vælar yfir vonsku Morgunblaðsins þá skulu menn minnast þess að ritstjórn Þjóðviljans stundar sjálf þá iðju að útiloka skoðanir sem falla ekki í kramið hjá höfuðmálagn endurskoðunarstefnunnar á Íslandi.

Þjóðviljinn lýsir því yfir í hverju eintaki að hann sé málagn sósíalisma, verkalyðshreyfingar og þjóðfrelsis. En þetta eru bara orð - það eru efndirnar sem máli skipta, og hversu stoltir sem menn eru af yfirlýsingum sínum þá eru það verkin sem tala.

Beint tilefni þess að ég tek mér penna í hönd eru skrif Þjóðviljans, "málagn sósíalisma", um sósíalíska ríkið Kína. Þar höfum við verknadinn sem ætti að gefa yfirlýsingunum innihald sitt.

Nú veit ritstjórn Þjóðviljans mæta vel að ég er einn þeirra sem eru hættir að líta á Þjóðviljan sem sósíalískt blað. En samt freista ég þess að fá þessa grein birta á síðum blaðsins - vegna þess að ég veit að mjög margir sem telja sig sósíalista líta á blaðið sem sósíalískt blað. Og blað sem segist vera sósíalískt en ræðst jafnframt gegn sósíalismannum er öllu hættulegra en yfirlýst fhaldsblað sem auðvitað ræðst einnig gegn sósíalismannum í öllum myndum. En það eru engir sem lesa Morgunblaðið í þeim tilgangi að finna þar sósíalískan málflutning. En þessu er ódruvís farið með Þjóðviljan - sem beinlínis kynnir sig sem "málagn sósíalisma."

Þjóðviljinn og Kína

Oft hefur Þjóðviljinn fjallað um Kína, og þótt ég hafi ekki tíma til að gera rannsókn á eldri árgöngum Þjv., þá þykist ég vita að fyrri skrif eru öllu betri en þau sem nú getur að líta. Skýringuna á því tel ég vera að finna í þeirri úrkynjun sósíalískrar hreyfingar hérlandis sem erlendis - úrkynjun sem hefur birst hvað skýrast í málflutningi þeirra flokka sem hafa aðhyllt kenningarar um hina friðsamlegu, þingræðislegu leið til sósíalismans. Einn helsti bakhjarl þessara kenninga í nútímanum var Krúsef og um ást Krúsefs til Kína eru mörg dæmi. Hann reyndi á allan hátt að grafa undan efnahagsuppbyggingu landsins eftir að kínverski kommúnistaflokkurinn neitaði að hlýða fyrirskipunum frá Moskvu í einu og öllu. Þjóðviljinn er boðberi Krúsefskenninganna og því í fullkominni andstöðu við afstöðu kínverskra kommúnista. Þannig lendir blaðið í andstöðu við sósíalíska uppbyggingu í

Kína, og eitt skýrt dæmi um það verður tekið hér til meðferðar.

"Realpólitik" Þjóðviljans

Þetta dæmi er greinin "Realpólitik í Tíbet!" eftir e.m.j. og birtist 19. sept. s.l. Greinin er svo svæsin árás á Kína að það verður að leita langt til að finna samanburð - og greinin er birt í Þjóðviljanum athuga semdalaust af hálfu blaðsins sem lýsir sig fylgja sósíalisma. Sem vinur kínversku þjóðarinnar get ég ekki setið aðgerðalaus þegar svo afturhaldssöm árás er gerð í nafni sósíalismans!

E.m.j. lýsir því í upphafi greinarinnar að "um utanríkisstefnu kínverja er auðvelt að fjalla - en hugleiðingar um það sem er að gerast innan landamæra Kínveldis geta því miður varla orðið annað en ágískanir einar".

Málagn sósíalisma?

Þetta er stórkostleg upplýsing fyrir lesendur - Kína er enn "hið lokaða Kínveldi", engin leið er til þess að skilja gang mála. Og auðvitað er ekki nokkur ástæða til þess að treysta upplýsingum kínverja sjálfra. Þannig hugsar blaðamaður á Þjóðviljanum - en deyr samt ekki ráðalauss. Hann leitar sér heimilda hjá einum af þessum dæmalausu "kínasérfræðingum" (sá er franskur) og í danska blaðið "Information". En ég efast ekki um að það sem sagt er í greininni á sér sterkan hljómgrunn í ritstjórn Þjóðviljans, enda eru til fleiri skrif blaðsins um Kína sem bera því vitni. "Kínasérfræðingarinn" eru fyrirbæri sem vert er að gefa dálftinn gaum. Þetta eru mennirnir sem eru búinir að setja Maó Tse-tung minnst tuttugu sinnum í gröfina. Þeir sitja margir í Hong Kong með sín hlustunartæki, beina loftnetinu inn á meginlandið og upplýsa svo heiminn um "hið dularfulla ástand í Kína." Þeir eru óþrjótandi vitneskjubrunnar um átökin í flokksforystunni í Peking - og sumir þeirra eru á snærum CIA. Þetta er fríður flokkur, flestir þeirra eru slíkir "sérfræðingar" um málefni Kína að kínverjum dytti aldrei í hug

að hleypa þeim inn í landið. Þeir hafa aðeins eitt verkefni; að reka áróður gegn Kína og þeir sérhæfa sig í því að rangtúlka á sinn "sérfræðilega" hátt það sem gerist í Kína.

Og e.m.j. greinarhöfundur er fullur samúðar með þessum mönnum. Í greininni er vandræðum þeirra lýst: "Reyndar verður alltaf að hafa það í huga þegar fjallað er um málefni Kína hve sárálftið umnt er að vita um ástandið þar... Þess er ræki-lega gætt að þeir komist ekkert út fyrir þann hring sem um þá er dreginn." E.m.j. upplýsir okkur um að franski "kínasérfræðingurinn" Simon Leys hafi reiknað það út að yfir 97% landsins væri alveg lokað og óþekkt land. Mér verður ósjálfrátt hugsað til vesal ings kínverjanna sem búa á þessum 97% landsins sem er óþekkt og lokað. Og það er stutt yfir í hugleiðingar um mennina sem "fundu" Ameríku, þrátt fyrir að milljónir indjána væru þar fyrir. Þetta er viss tegund af kynþátastefnu sem gægist þarna fram.

Í beinu framhaldi af þessu er vert að minna á að margir vesturlandabúar hafa farið víða um Kína, inn á þetta "lokaða og óþekkt land." Nægir að nefna nöfn eins og Felix Greene, Edgar Snow og Jan Myrdal. E.m.j. ætti að víkka sjóndeildarhring sinn og lesa bækur þessara manna (Bókabúð Máls og menningar hlýtur að eiga einhverja þeirra), hann væri þá minna upp á aðra "kínasérfræðinga" kominn. Reyndar er ég þeirrar skoðunar að e.m.j. viti um tilvist þessara rita - en

kross og heimfærir ranga útlistun sína á kínverskri utanríkisstefnu upp á afstöðu pekingstjórnarinnar gagnvart Tíbet, þ.e. "minnihluta-þjóðflokknum" sem þar býr. Þannig er hringurinn lokaður - kínverjar reka afturhaldssama utanríkisstefnu og þeir kúga aðrar þjóðir - stórveldishagsmunirnir sitja alls staðar í fyrirrúmi.

Tíbet

E.m.j. byggir lýsingar sínar á ástandinu í Tíbet á Simon Ley og blaðamönnum Information. Niðurstaðan er sú að tíbetar séu kúguð þjóð innan "stórveldisins Kína." Kínverjar eru sakaðir um að hafa bælt niður menningu tíbeta, og að hafa komið á framföllum með "valdboði utan frá." Nokkur sýnishorn úr grein e.m.j.: "Um þessar miklu framfarir er kannski ekkert nema gott að segja, en samt læðist sú spurning að manni hvað tíbetbúar hafi sjálfir um það að segja."

"Það er ekki sfður hæpið ef ein þjóð fer að stimpla menningu annarrar sem "afturhaldssama" og ráðast á hana á þeim forsendum." "Nú er lamaisminn meginþáttur tíbeskrar menningar." Málið liggur ljóst fyrir e.m.j. þótt hann byggir grein sína á sögusögnum ("Nokkrar sögusagnir, að visu óstaðfestar" - "Auk þess hafa gengið nokkrar sögur") og "sérfræðingum" sem hafa dæmt sjálfa sig úr leik fyrirfram.

Þetta eru engir smáglapir em hér eru framreiddir, og kínverski sósíalisminn er ekki glæsilegur valkostur eftir þessa "sérfræðilegu" meðferð e.m.j. og liðsmanna hans.

En eigum við að láta hér við sitja? Væri ekki ráð að glugga ögn í sögu Tíbet, landsins þar sem þrælalald viðgækkst allt fram á okkar daga? Það vill nefnilega svo til að þessi lýsing sem við höfum lítillaga kynnst hér er svo til samhljóða hinum fraga áróðri um "hertöku" Kína á Tíbet 1959, og verður reyndar að teljast hluti af þeim áróðri sem heimsvaldasinnar þyrlluðu upp þá. Rykið er kannski enn að setjast, og finnur sér nú samastað á ristjórnarskrifstofum Þjóðviljans.

Stutt yfirlit yfir hið s.k. tíbetmál

Allar götur síðan 1949 er Alþýðulýðveldið Kína var stofnað, hefur "Tíbetmálið" lifað góðu lífi sem einn liðurinn í þeirri víðleitni að halda uppi goðsögninni um árásar-girni Kína. Nokkur átriði hafa "gleymst", þ.e. áhafa ekki hentað sem efniviður í blekkingarpökuna sem búin var til. Við skulum athuga nokkur dæmi:

1) Tíbet hefur verið hluti af Kína frá því um árið 1200.

2) 1904 réðust bretar inn í Tíbet, hertóku höfuðborgina Lasha og neyddu tíbeta til að gera verslunarsamninga og borga stríðsskaðabætur. Dalai Lama (þáverandi) flýði til Peking, en lengi í deilum við keisaramann þar og fór þá á fund rússa (sem höfðu mikil áhrif á svæðinu) og breta. Hann reyndi að fá þá til að lýsa Tíbet sjálfstætt ríki undir sinni stjórn. Hvorug stjórnin vildi verða við óskum hans.

3) 1911 var keisaranum í Peking steypt og lýðveldi stofnað í Kína. Þegar þetta fréttist til Tíbet gerðu herdeildirnar þar uppreisn og steyptu embættismönnum keisarans úr stólum sínum. Við þetta braust út borgarastyrjöld og sá Dalai Lama sér færi á að snúa aftur til Lasha með breskan her sér til fulltingis. Hann endurreisti lénsveldið. Stjórnin í Peking sendi þá her til þess að sameina landið á ný, en hún neyddist til að draga herinn til baka er bretar höfðu í hötunum. Þannig sat Dalai Lama við völd undir verndarvæng bresku heimsvaldasinnanna.

4) 1943 víðurkenndu Bandaríkin Tíbet sem hluta af Kína, enda var Sjang Kai-sjek þá við völd. 1946 og 1948 sendi Tíbet fulltrúa á þingið í Peking (þá var Bretavinurinn Dalai Lama dauður) og væri það harla einkennilegt að þjóð, sem telur sig sjálfstæða, sendi fulltrúa á þing annarra þjóða.

5) Það var fyrst eftir sigur þjóðfrelsisafllanna undir forystu kommúnista að Tíbet varð sérland í augum heimsvaldasinnanna. 1951 komu herdeildir úr þjóðfrelsishernum til Lasha eftir samningagerð milli stjórnanna í Peking og Lasha. Þetta var auðvitað ekki í samræmi við hagsmuni yfirstéttarinnar og heimsvaldasinnanna. Þess vegna gerði yfirstéttin uppreisn 1959 ásamt Kambasættflokknum (þessi ætt-flokkur er ekki nema að litlum hluta búsettur í Tíbet. Þeir stunduðu verslun og höfðu einokun á ýmsum verslunarleiðum).

70% af 642 aðalsættum Tíbet tóku þátt í uppreisninni, en aðeins 1% af heildarfbúafjöldanum. Þeir sem flýðu til Indlands eftir að uppreisnin var brotin á bak aftur, voru fólk af aðalsættum og munkar. Frá Indlandi var síðan dreift fréttum um þjóðarmorð kínverja á tíbetum eins og flestir muna.

Það sem síðan hefur gerst í Tíbet er það að fyrirverandi þrælur og ánaðugir bændur hafa tekið við stjórn landsins. Uppbyggingin er geysileg og ástandið hefur gjörbreytt frá því sem áður var. Menning tíbeta hefur blómgastr við hagstæð skilyrði - á sama hátt hefur menning allra þjóðarbrotu í Kína blómstrað undir kjör-orðinu að láta hið gamla þjóna því nýja. Grein e.m.j. er ómerk þvæla í beinu framhaldi af lygaáróðri bandarísku heimsvaldasinnanna um Kína. Og staðreyndin er sú að þessi grein er í rauninni meiri heimild um eðli Þjóðviljans en um innanlandsástandið í Kína.

Hjálmtyr Heiðdal.

TÍBET: frá þrælalaldi til frelsis

Mynd 1 og 2. Höfuðkúpur og handleggir af vinnandi fólki sem landeigendur söfnuðu.

Mynd 3. Tíbeskur leiguliðarnir voru notaðir eins og hestar til að bera húsbændur sína.

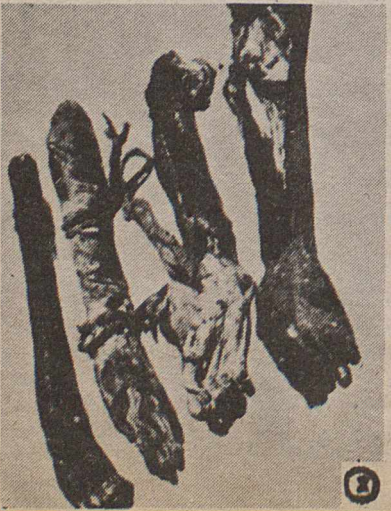
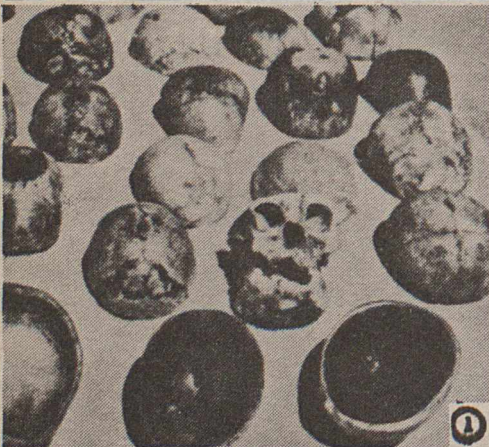
Mynd 4. Tíbeskur leiguliði sem landeigandi hefur látið höggva af hægri handlegg. Afliðanir voru algengar í Tíbet. Landeigendur létu höggva nef og hendur af þeim sem þeir vildu reisa. Sárin voru

síðan brennd í sjóðandi feiti.

Mynd 5. Eftir frelsunina. "Berfættur" lækur að störfum.

Mynd 6. Tíbeskur tæknimaður við Lhasa vélaverkstæði í Tíbet og verkamaður af Han-þjóðinni.

Mynd 7. Áður ánaðugir, nú frjálsir þáttakendur í uppbyggingu sósíalismans.

ÍRLAND Official Sinn Fein

Nær daglega heyrum við fréttir frá Írlandi sem hljóða upp á stöðugar óeirðir, götubardaga og sprengjutilræði. Í þessum fréttum heyrum við gjarnan um írsku lýðveldisherinn, IRA, og Sinn Fein. Hvað þessi nöfn standa fyrir og hvaða saga liggur á bak við þessar hreyfingar vita í raun sárafáir, þar sem fréttaflutningur frá Írlandi er oftlega rangur eða villandi.

Írland var fyrir skiptinguna í Norður og Suður-Írland nýlenda breta og var um langan aldur nokkurs konar tilraunaland fyrir nýlendustefnu þeirra. Saga Írlands hefur því um langan aldur verið saga um baráttuna gegn heimsvaldastefnu og nýlendukúgun breta.

Árið 1916 var gerð í Dublin hin svo kallaða páskauppreisn. Áður en sú uppreisn var gerð höfðu írski lýðveldisherinn og írski borgaraherinn (sósíalísk hernaðarsamtök sem upphaflega voru stofnuð til verndar verkfallsmönnum gegn ofsóknum atvinnurekenda og ríkisvalds), sam-

einast undir merki IRA. Leiðtoginn var hinn mikli byltingarforingi og marxisti James Connolly. IRA tók á sitt vald aðalþósthús Dyflinnar og lýstu byltingarmennirnir yfir stofnun á írsku lýðveldi, fullvalda og óháðu. Páskauppreisnin var brotin á bak aftur af fádæma grimmd með ofurefli liðs. Allir leiðtogar byltingarinnar voru teknir af lífi í höp-um og Connolly var fluttur hellsæður á sjúkrahöllum til aftökunnar og skotinn þannig.

Bretar tóku aftur á móti það ráð að búa landið í sundur, ala á trúarofstæki og héldu eftir beinni yfirstjórn helstu iðnaðarsvæðanna á Norður-Írlandi. En hvernig er ástandið í því sem nú er daglega kallað írsku lýðveldið (þ.e. Suður-Írland)? Þar er ástandið algjörlega í samræmi við það sem James Connolly sagði þegar árið 1897: "Ef þið látið enska herinn fara á morgun og dragið græna fánann að hún á Dyflinnar-kastala, án þess að tryggja sósíalískt skipulag lýðveldisins, þá verða fórnir ykkar tilgangslausar. Eng-land mun stjórna ykkur áfram. Það mun stjórna ykkur með auðmagni sínu, landeignum og fjármálamönnum, í gegnum verslunarkerfið og aðrar stofnanir sem þeir hafa komið fyrir í landinu."

Í dag líta frár á James Connolly sem þjóðhetju og er það ekki að ófyrirsýnu.

Lýðveldisstjórnin sem situr í Dyflini er algjör leppur bretastjórnar og liggur hundflöt fyrir bresku auðvaldi. Fáránlegt er því að hugsa sér sameiningu landshlutanna undir núverandi stjórn. Aðeins eining verka lýðs beggja megin við landamærin megnar að leiða írsku þjóðina til frelsis.

Official Sinn Fein byggjast upp á þessari einingu og eru þau samtök sem leiða munu þjóðfrelsisbaráttu frá til sigurs.

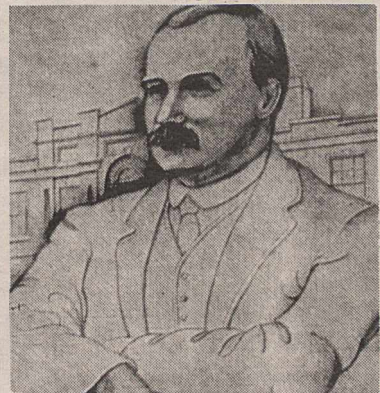

Blaðamaður Stéttabaráttunnar var nýlega á ferð í Írlandi og tók þá viðtal við félagu úr Official Sinn Fein, Denis Nolan.

Blaðamaður spurði Nolan fyrst um það hverjar væru höfuðhreyfingar- nar á vinstri vængnum á Írlandi.

Nolan: Það eru ekki í raun nema tveir höfuðflokkar á vinstri væng-

um og er það Kommúnistaflokkur Írlands, sem er dæmigerður Moskvuflokkur, og Official Sinn Fein. Svo höfum við marga smáhópa sem eru algjörlega áhrifalausir og takmarkast eingöngu við háskólana, en það eru um tíu mjög litlir trotskista- hópar, (tveir af þeim hafa samband við 4. alþjóðasamband trotskista), og Kommúnistaflokkur Írlands (marx-lenínistar). Eins og áður sagði eru þessir hópar áhrifalausir og hafa ekkert verkalyðsfylgi. Official Sinn Fein er stærsta vinstri aflið á Írlandi núna og eins og þú veist þá er til hópur sem keppir við okkur um nafnið Sinn Fein, en það er svokallaður Provisional armur Sinn Fein. Sannleikurinn er sá að í dag eiga Provisional armurinn og Official armurinn ekkert sameiginlegt. Provisional armurinn er hægri sinnaður þjóðernishópur sem notar ofbeldi í ríku mæli gegn öllum sem berjast gegn þeim og verkamenn eru þar ekki undanskildir. Þessi ofbeldisstefna þeirra hefur verið notuð gegn okkur af rík-

Að ofan: Leiðtogi páskauppreisnarinnar, James Connolly.

Til hliðar: Denis Nolan.

ísvaldinu og margir okkar manna sitja nú í fangelsum þess vegna.

Stb.: Til hverra sækir Official Sinn Fein aðallega fylgi sitt?

Nolan: Official S. F. hefur sérstök hverfasamtök, sérstök bændasamtök og einnig tekur O. S. F. þátt í

Fréttamenn Stéttabaráttunnar á ferð

Öllum framsæknum samfylkingum eins og Resources Protection Campaign, Official S. F. sækja því fylgi sitt að langmestu leyti til verkamanna og smábænda um allt Írland.

Stb.: Hver er uppruni Official Sinn Fein?

Nolan: Sinn Fein var stofnað árið 1904 og voru þá mjög borgaraleg þjóðernissamtök, en árið 1932 var haldið Alþýðþingi þar sem saman voru komnir allir framsækni hópar á Írlandi ásamt öflokksbundnum verkamönnum og bændum. Á þessu þingi var gert upp við hina borgaralegu stefnu og mótuð ný stefna. Sú stefna fól í sér að stefna ætti að þjóðlegu sjálfstæði og sósíalisma, sósíalismiinn væri eina lausnin sem leitt gæti til frelsis og sjálfstæðis. Eining verkalyðs og bænda var leiðin sem fara skyldi, en ekki að etja saman "norður-írum og suður-írum"

Árið 1960 klofnar Sinn Fein, þeir sem þá stofna Provisional arminn gátu ekki sætt sig við þá stefnu að verkamenn og bændur í báðum landshlutunum ættu að sameinast í baráttunni fyrir frelsi og sósíalisma. Provisional armurinn er hægri sinnaður, og hefur með starfsaðferðum sínum rutt veginn fyrir borgarastyrjöld. Þeir vilja því etja saman alþýðu landshlutanna í blóðugri styrjöld, en það er ekki bara þarna sem mótsetning er á milli Provisional armsins og Official armsins, hún er á öllum sviðum.

Stb.: Hvað með blaðautgáfu Official S. F.?

Nolan: Við gefum út þrjú höfuðblöð; United Irishmen (Sameinaðir frár), Irish People (Írsk alþýða) og Eochair (Lykillinn).

United Irishmen kemur út mánaðarlega, en hin tvö vikulega. Lykillinn (að sósíalisma) er gefinn út með dálftið sérstökum og einstæðum hætti. Þeir sem skrifa í blaðið eru pólitískir fangar sem sitja inni í "Long Kesh". Við smygjum greinunum og fréttum út úr fangelsinu og prentum og gefum út blaðið fyrir þá.

Stb.: Og að lokum?

Nolan: Það var mjög mikilvægt skref sem stigið var í Official S. F. þegar við hættum að líta á ástandið sem átök milli kaþólikka og mótmælenda, en fórum þess í stað að skoða verkalyð Írlands sem eina stétt sem hefði sameiginlega hagsmuni. Þetta styrkti okkur bæði pólitískt og starfrænt.

Ástandið núna er þannig að við erum ofsóttir af stjórnvöldum og Provisional arminum, við höfum því vopnaðan her Official IRA. Það er nauðsynlegt bæði vegna þess að við verðum að verja okkur gegn ofsóknum og einnig verðum við að vera viðbúin fasískri þróun í landinu, en eins og áður sagði hefur Provisional armurinn rutt veginn fyrir því.

Að lokum vil ég senda íslenskri alþýðu baráttuveður í þorskastríði því sem þið eigið nú í við breska auðvaldið.

-/GM

FRAMHALD AF FORSIÐU

Sameining Vietnam

arinnar er reist á. Sameining Vjetnams er mikill sigur fyrir frelsis-öflin, ekki aðeins í Vjetnam, heldur og í heiminum öllum, því hún sýnir að fátæk þjóð í litlu landi getur sigrast á auðugri og öflugri heimsvalda- stefnu ef hún fylgir leiðum þjóðfrelsisstríðsins og alþýðbyltingarinnar. Fordæmi Vjetnams er geysilega þýðingarmikið heim fjölmörgu þjóðum 3. heimsins, sem í dag eiga við að etja heimsvaldakúgun og innbyrðis sundrunu af hennar völdum.

Ráðstefnan um endursameiningu Vjetnams í Ho Chi Minh-borg 12. - 21. nóv. 1975

Þann 21. nóvember var síðan gefin út sameiginleg ályktun fulltrúanefnda beggja ríkjanna, undirrituð af Truong Chinh og Pham Hung. Í henni segir m. a.:

"Ráðstefnan er einróma um að vjetnamska byltingin hefur nú haldið út á brautir sameiginlegs starfs alls landsins fyrir sósíalískri byltingu og fyrir uppbyggingu nýs sósíalisma. Þjóðlegt sjálfstæði, endursameining og sósíalismi er allt saman náengt. Sósíalisminn og sú stefna að halda áfram brautina og ófrávikjanleg frambróun þessa skeiðs, er eina leiðin til að halda sjálfstæði og sameiningu til frambúðar, eina leiðin til að gera land vort sterkt og blómlegt með nýtskulegum iðnaði og landbúnaði, öflugum landvörnum og þróðri menningu og tækni. Þannig getum við tryggt hamingju og velferð okkar allra, barna okkar og komandi kynslóða. Ráðstefna samþykkti einróma að nauðsynlegt væri að efnala til almennra kosninga í öllu Vjetnam, í því skyni að kjósa þjóðþing fyrir allt landið. Kosningar eiga að fara fram á miðju ári 1976, í samræmi við grundvallarreglurnar um lýðræðislegar, almennar, jafnréttar, beinar og leynilegar kosningar. Tala þjóðþingsfulltrúa skal vera í samræmi við búatöluna. Einn fulltrúi skal valinn fyrir hverja 100.000 fúa. Þjóðarkjörráðið mun sjá um framkvæmd kosninganna, en í því eiga sæti jafnmargir fulltrúar frá báðum hlutum landsins."

Í viðtali við sænska sjónvarpið lýsti Nguyen Huu Tho því yfir, að "eftir undanahald bandarísku heimsvaldasinnanna og algjört hrun leppstjórnar þeirra, væri enginn kraftur til í veröldinni, sem gæti hindrað endursameiningu Vjetnams." Vjetnamska þjóðin hefur vissulega unnið glæsilega sigra og gefið stríðandi alþýðu heimsins fordæmi í baráttu sinni, en hún þarfnast enn aðstoðar til að byggja upp sósíalismann. Þess vegna verða íslenskir andheimsvaldasinnar og stuðningsmenn vjetnamsku alþýðunnar að halda stuðningsstarfi sínu áfram.

-/KG

Frelsun konunnar í Kína

Maó formaður sagði 1964: "Tírnarnir hafa breyst. Í dag eru karlar og konur jafnréttá. Allt það sem karlfélagar geta innt af hendi, eru konur- nar jafn færar um."

Slíkt tífnabil er runnið upp í Kína. Vinnandi konur hafa mikilvægu hlutverki að gegna í hinum margvíslegustu störfum í Kína, í byltingunni og sósíalsku uppbyggingunni. Fjöldi kvenmanna er í flokksnefndum og byltingarráðum á öllum stigum. Ennfremur eru kvenfélagar í miðstjórn flokksins. Á seinasta landsþingi Kommúnistaflokksins var rúmlega 20% fulltrúa konur.

Að undanskildum störfum sem eru líkamlega útilokuð, eru allar starfs- greinar opnar fyrir kvenfólki. Hlutar kvenna í störfum lækna, kennara, vélfræðinga, tæknimanna o. s. frv., fer sífellt vaxandi. Eftirfarandi grein er eftir eina þeirra kvenna sem risið hafa til forystu í Nýja-Kína, og brotið á bak aftur alla fordóma um ævarandi verkaskiptingu kynjanna. Lu Yulan er nú 34 ára gömul. Hún hefur unnið verkamannastörf á samyrkjubúi allt frá barnsku, og verið leiðandi í flokksamtökunum á búinu. 1969 var hún kjörin í miðstjórn KFK.

Ég hef alist upp í nýju þjóðfélagi. Þorpið mitt - Tungliushanku í Hopei- héraði - var frelsað árið 1945 þegar ég var fimm ára gömul. Eins og drengirnir fórum við stúlkurnar í skóla. Að loknum barnaskólanum stundaði ég sveitavinnu. Jafnframt því hóf ég byltingarsinnað starf og fagnaði hugsjóninni um uppbyggingu nýrra sósíalskra sveita.

Margar venjulegar verkakonur í heimahéraði mínu hafa þroskað sig og orðið leiðandi félagar. 30% af flokksfélögum og starfsmönnum ríkisins í héraðinu eru nú konur og margar þeirra eru í forystustörfum á hinum ýmsu sviðum. Þetta sýnir stöðu kvenna í Nýja-Kína. Til jafns við karlmenn taka konur þátt í ríkis- málefnum. Þær hafa verið leystar undan undirokuninni stjórnmalalega.

Breytingar á þjóðfélagi og fjölskyldu

Leiðin til frelsunar konunnar var torsótt. Í fyrstu skildu sumir ekki tengslin milli battra aðstöðu kvenna innan fjölskyldunnar og þátttöku þeirra í stéttabaráttu þjóðfélagsins. Þeir héldu að þegar konur hefðu fengið vald innan fjölskyldunnar væri takmarkinu náð. Til að ná fram réttindum sínum lentu konur oft í deilum við tengdameður sína, tengdamæður og eiginmenn.

Flokkurinn lét kvenfólk nema kenningar Maós um frelsun konunnar. Hann benti á á 5. áratugnum: "Raunverulegu jafnrétti milli karla og kvenna er aðeins hægt að koma í framkvæmd í framrás hinnar sósíalsku umbreytingar þjóðfélagsins sem heildar."

Þetta hjálpaði konum til að öðlast meiri víðsýni. Þær skildu að skilyrði fyrir að ná fram raunverulegu frelsi konunnar var að meta hlutina út frá þjóðfélaginu öllu.

Fjölskyldan er grunneining þjóðfélagsins og aðeins með því að breyta þjóðfélaginu er hægt að breyta fjölskyldunni. Eftir að kvenfólk hefur fengið réttmæta stöðu innan þjóðfélagsins, fylgja breytingar á fjölskyldutengslum á eftir. Jafnrétti karla og kvenna kemst í framkvæmd.

Ég tók þátt í kvennastarfi í þorpinu mínu árið 1955. Eftir að ég hafði rætt málin við fátæka og miðlungs bændur, stofnuðum við samyrkjubú. Ég taldi einnig konur á að fara út og taka þátt í hinni sameiginlegu framleiðslu. Á þeim tíma héldu sumir enn í þá gömlu skoðun að "maðurinn færi niður í þorpið en konan ætti að vera heima." Slíkir menn voru á móti allri virkni kvennanna í framleiðslunni.

Í einni fjölskyldu var nýgift stúlka. Tengdafaðir hennar var mjög strangur og vildi ekki leyfa henni að vinna úti. Ég var von að heimsækja þau á kvöldin til að læra sauma af stúlkunni. Ég notað tækifærið og útskýrði fyrir þeim þýðingu frelsunar kvenna. Stúlkann var mjög glöð yfir þessu, og fór skömmu síðar að taka þátt í samyrkjuvinnunni. Hún vann vel og fékk sín laun eins og karlarnir. Tengdafaðir hennar og eiginmaður settu sig ekki lengur upp á móti þessu. Þannig tóku sífellt fleiri konur þátt í framleiðslunni með vaxandi áhuga.

Breytt efnahagsleg staða kvenna

Daginn út og daginn inn voru konur

sem áttu börn bundnar við húsverkin. Samyrkjubúskapurinn breytti hinum gömlu framleiðsluafstæðum. Með þróun alþýðukommúnanna hefur stöðugt meiri velferð og kvenna- og barnahjál komist á, og þjónusta heilbrigðisstofnana verið stórbætt. Barnaheimilum hefur störfjölgað.

Samhliða þessu hafa kommúnurnar gert húsverk að miklu leyti félagsleg og skapað þannig skilyrði fyrir því að konur gætu tekið þátt í framleiðslunni. Konur sem starfa í samyrkj- unni fá greidd sömu laun fyrir sömu vinnu og karlar. Efnahagsleg staða kvenna hefur við það gjörbreytt.

Fjölskylduböndin hafa ennfremur tekið breytingum. Tökum dæmi: Lin fjölskyldan telur 13 meðlimi, sem heyrta til fjögurra kynslóða. Laun kvennanna í fjölskyldunni eru samanlagt meiri en karlanna. Þetta hefur breytt venjum hins gamla þjóðfélags, þar sem konurnar báðu manninn um þá peninga sem þær þörfuðust. Óll meiri háttar eyðsla fjölskyldunnar nú er ákveðin með lýðræðislegum umræðum. Þannig hefur efnahagsleg undirokun breyst í frelsi og jafnrétti á við karlmenn.

Þær vaxa í baráttunni

Mjög mikilvægt fyrir frelsisbaráttu kvenna, er að þær séu vel meðvit- aðar og taki þátt í pólitísku baráttunni. Vegna áhrifa gamalla hugmynda og siða voru hér áður fyrr ekki margar konur virkar í stjórnmalastarfi og stéttabaráttu. En með því að hella sér út í baráttuna og sýna sig heim- inum, hafa konur öðlast betri skilning á byltingarsinnuðum meginreglu- um og hækkað meðvitund sína um stöðu kvenna og önnur þjóðfélagsmál.

Margir karlmenn í landinu okkar hafa vaxið og þroskast í rás pólitísku baráttunnar. Tökum dæmi 5 kvenfélaga flokksnefndarinnar í héraðinu okkar. Hin 37 ára gamla Hei Yueh-ching sem er af Hui þjóðerni hafði forystu fyrir fátækum bændum af Hui við að byggja upp alþýðukommúnur árið 1958. Þetta olli miklum framföllum í búskap öllum. Hún hefur þroskast í mjög ágætari flokksstarfsmann. Hsia Hsu-mei, Yang Ai-lien og Yang Hsu-chih eru 21 og 22 ára gamlar. Í menningarbyltingunni báðu þær mjög skórulega baráttu gegn undirðurs- mönnum Lú Shao-chi klíkkunnar. Þær afhjúpuðu og gagnrýndu glæpi hennar og vörðu byltingarstefnu Maós formanns.

Þegar flokksnefndin hér var endurskipulögð um 1960, var ég valin ritari. Skömmu síðar hófu ríkir bændur áróður þess efnis að "ef kona væri í forystu, hættu trén að vaxa" og "að það hefði slæmar afleiðingar ef kona væri í forsæti." Á sama tíma gerðu þeir listi yfir "glæpi" mína í örvæntingarfyllri tilraun til að koma meir úr starfi. Eftir að hafa numið kenningar Maós: "Hvað er starf? Starf er baráttu," varð mér ljós tilgangur þeirra. Þeir voru ekki að ráðast gegn mér persónulega, heldur hinni sósíalsku leið sem ég og fátækir bændur fylgdu. Ég varð ákveðin að berjast gegn þeim af öllum kröftum og með stuðningi alþýðunnar voru þeir yfirbugaðir. Eftir reynsluna í þessari baráttu hefur starf búsins gengið betur, og ég hef einnig þroskast og lært meira.

-/MVS þýddi og endursagði

STYÐJÓÐ UPPBYGGINGU
KOMMUNISTAFLOKKSINS
Gefið í baráttusjóð KSML
Póstgíró 42000

ÓKINDIN

Einstaklingsshyggjan hafin upp til skýjanna

Laugarásbúi sýnir um þessar mundir kvikmyndina Ókindin, sem gerð er eftir samnefndri skáldsögu Peters Benchleygs. Myndin hefur hlotið metaðsökn hvarvetna þar sem hún hefur verið sýnd.

Söguþráðurinn er í stórum dráttum þessi: Rísavaxinn mannstúhúkarl gerir árásir við strendur vinsæls sumarleyfisstaðar, skömmu áður en aðalferðamannastraumurinn hefst, en þarinn byggir afkomu sína á ferðamönnum.

Roy Scheider er heiðarlegur lög- regluforingi (sem mörgum finnst ekki geta farið saman), sem ákveður að loka baðströndunum strax og hákarlsins verður vart. Hann er hindraður í því að kaupmönnum staðarins, sem vilja halda tilveru hákarlsins leyndri, en þeir sjá fram á fjárhagslegt hrun ef ferðamenn verða fældir í burtu. Eftir að tveir höfðu verið étnir í viðbót, verða allir sannfærðir um að eitthvað verði að gera.

Tilboði gamals, harðnaðs og sjóreynds skipstjóra er tekið: Hann býðst til að drepa hákarlinn fyrir 10.000 dollara. Hinar tvær aðalhetjurnar, lögregluforinginn og haf- fræðingur nokkur frá hafrannsóknastofnuninni ganga í lið með honum. Eftir all mikla og "hetjulega" við- ureign tekst þeim að ráða niðurlög- um ókindarinnar.

Sú heimsmynd sem birtist í mynd- inni er sú, að karlmenn eru karl- menn, konur skipta engu máli, sam- vísusamir lögreglumenn eru hafnir upp til skýjanna og borgaraleg ein- staklingshyggja er sýnd sem eðli mannegrar reynslu. Karlmen- nir vinna sín verk meðan eiginkonur geta barna. Sýnt er hið einkennandi karlmannasamfélag, menn sitja að drykkju, monta sig af örum sem þeir hafa hlotið í hinum ýmsu mannraun- um o.s.frv., en konur fá þar ekki innngöngu.

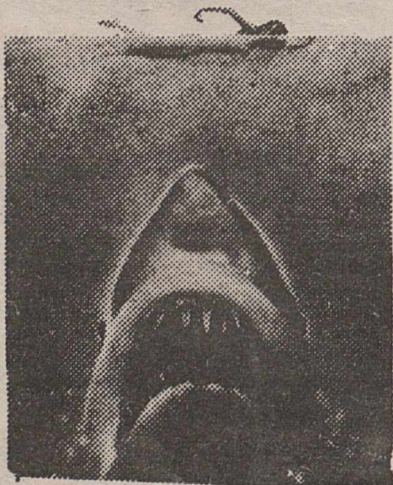
Einstaklingurinn eða fjöldinn

Það sem er e.t.v. mest sláandi við Ókindina er það hvernig mótsetning- in milli mannsins og náttúrunnar er leyst. Er þjóðfélag stendur and- spænis náttúruögnunum - og mannætu- hákarl við baðstrendur er vissulega slíkt fyrirbrigði - segir borgaralega þjóðfélagið okkur að við verðum að treysta á hæfni og hugrekki eins eða annars hæfileikaríks einstaklings.

Ef við skoðum þær aðferðir sem kí- verjar nota til að berjast gegn nátt-

úruhamföllum eins og t.d. jarð- skjálftum - þ.e. hinar samfélags- legu aðferðir, þar sem allur fjöldinn er virkjaður á þann hátt að sem minnst mann- og efnahagsleg tjón hljóti af - þá birtist okkur í Ókind- inni (óviljandi af hálfu kvikmynda- framleiðendanna) hin stórkostlega mótsögn milli þessara tveggja öfku þjóðfélaga, kapitalismans og sósíal- ismans. Einstaklingurinn sem yfir- vinnur alla erfiðleika upp á eigin spýtur og öðlast sigur, er ein af langflustu þjóðsögum kapitalismans, hugarburður sem vex ekki aðeins út frá borgaralegu verðmætamati, held- ur er innig notaður meðvitað til að

JAWS

viðhalda núverandi framleiðsluaf- stæðum með því að láta verkafólk finnast það eiga sjálft sök á stöðu sinni í framleiðslunni, launapræk- un og bágunum efnahag.

Ókindin er eitt af þessum menning- arfyrirbrigðum, sem virðast við fyrstu sýn vera lítið annað en sak- laus hrollvekja. En hákarlar verða ekki yfirunnir af þessum misheppn- uðu brillantismurðu karlhetjum, því það eru ekki þeir sem eru ger- endur sögunnar, heldur allur fjöld- inn. Ef þessi hollðiklædda þjóðsaga er skoðuð á tíma auðvaldskreppunn- ar, þá þjónar Ókindin borgarastát- inni út í ystu ásar.

ISJ þýddi og endursagði úr Guardian

Ævisaga Stalins

Skömmu fyrir jólin kom út bókinn Stal- ín, eftir J. T. Murphy. Útgefandi bókarinnar er Kristján Júlíusson, en Rauða stjarnan annast dreifingu henn- ar.

Rit þetta er ævisaga Stalíns. Þó er hún ekki ævisaga hans eingöngu, heldur miklu fremur saga rússnesku byltingarinnar og spannar yfir tíma- bilið frá upphafi byltingarhreyfing- arinnar til loka seinni heimsstyrj- aldarinnar. Enda verður ævisaga Stalíns aldrei sögð, nema samtvinnuð sögu byltingarinnar, svo tengdur er hann byltingarhreyfingunni allt frá fyrstu tíð.

Þessi ævisaga er ekki lofgerðarulla í þjóðsagnastíl, heldur lausnæð frá sögn. Höfundurinn vegur og metur það sem hann fjallar um, dregur sín- ar eigin ályktanir af atburðunum.

Hann dvaldist sjálfur í Leníngrad á tímum byltingarinnar og lengur raun- ar í Sovétríkjunum, svo hann hefur kynnst mönnum og málefnum af eigin raun. Einnig var hann einn af leið- togum enskra kommúnista.

Jósef Stalín er sá frumkvöðla marx- ismans, sem mest hefur verið ræð- ur og niður. Krúsjoff ásaði hann "persónudýrkun, grimmd, ofbeldi, einræði" og fleira í þeim dúr. Trotski og hans fylgismenn sökuðu hann um "svik við byltinguna, grimmd, einræði" og meira að segja, að hann væri haldinn "sjúkleg- um kvalalosta, því hann hefði svo gaman af því að blása þápureyk

framan í smábörn." Auðvaldsheim- ur vesturlanda hefur ekki látið sitt eftir liggja. Til þess þarf ekki ann- að en að lesa mannkynssögubækur á íslensku, þar sem allar lygar, hvort sem þær eru sagðar af Trotski, Krúsjoff eða borgaralegum "sagn- fræðingi". eru tugðar upp. Hvers vegna hefur einmitt Stalín ver- ið ræður svona? Það er gert lítið úr efnahagsundrunum á stalínstíma- um, það er gert lítið úr sigrum Rauða hersins yfir fasistaherjum Hitlers o.s.frv.

Sovétríkin eru fyrsta ríkið sem fet- ar brautir sósíalismans. Öumdeil- anlegur foringi þeirrar framkvæmd- ar er Stalín, að Lenín látnum. Borg- araleg öfl hata ekkert eins mikið og sósíalismann í framkvæmd, því það afhjúpar kenningar þeirra um að marxisminn sé kredda, sem ekki fái staðist í raunveruleikanum. Þess vegna var tekið á móti fyrsta verka- lýðsríkinu með ofbeldi, en þegar það mistókst, var beitt andsovéskum áróðri. Lokatilraun borgaralegra aflla, eftir að Trotski og Hitler hafði mistekist, var svo gerð af Krúsjoff, þegar hann rændi völdum og þá hófst umbreyting frá sósíalisma til kapit- alisma. Krúsjoff var það nauðsyn- legt að ráðast gegn Stalín, en um leið afhjúpaði hann sjálfan sig. Þessi bók tekur upp þessar helstu árásir á Stalín og gerir þeim skil, með því að segja það sem sannara er.

Þjóðviljinn og Angola

Það virðist vera orðinn fastur liður hjá skrifbendum Þjóðviljans er fjalla um Angólamálið (þó ekki í beinum fréttagreinum) að ljúka greinunum með lúmskri árás á Alþýðulýðveldið Kína og afstöðu þess í þessu máli. Nýlega hefur blaðamaðurinn Þröstur Haraldsson skrifað tvær greinar um Angólamálið sem báðar hafa enda- með umfjöllun um þátt kínverja. Ut af fyrir sig er ekkert sem bannar mönnum að vera gagnrýnir á afstöðu Kína - en það sem hefur vakað fyrir Þ. H. er að koma Kína í flokk með Suður-Afríku og USA. Þ.e. hann stundar sömu iðju og sovéstjórnin. Það er annar þáttur þessa máls sem fær lítið rúm á síðum Þjóðviljans, nefnilega umfjöllun um framferði Sovétríkjanna og raunverulega af- stöðu Kína í Angólamálinu.

Meðal þeirra sem eru kallaðir til vitnis um afstöðu Kína er Fidel Castro, og ekki ber hann þeim vel söguna (sjá úrklippu). En þáttur Castrós í þessu máli skilst betur þegar haft er í huga að hann hefur lýst yfir stuðningi við innrásina í Tékkóslóvakíu á sínum tíma. Hann talar því eins og sovéstjórnin vill hverju sinni. Sama er að segja um Þjóðviljann. Það sem Þjóðviljinn þegir yfir eru ýmsar staðreyndir málsins sem eru til þess fallnar að fólk átti sig á tilgangi þeirra með vopnasendingunum til MPLA. Það vill nefnilega svo til að Sovétríkin voru hætt að senda frelsishreyfing- unum þremur vopn löngu áður en þar áttunni við portúgali lauk. Hinar stórfelldur vopnasendingar sem sovéstjórnin hóf komu eftir að portú galir hurfu á braut, áður en S-Afríka gerði innrás, áður en bardagar milli MPLA, FNLA og UNITA hófust.

Þ.e. a.s. á meðan á sjálfri frelsis- baráttunni stóð þá gátu Sovétríkin ekki séð af vopnum - hvað þá þeim fullkomnu vopnum sem nú streyma að. Og það er vert fyrir alla þásem hallast að málflutningi Þjóðviljans í þessu máli að huga þátt sovéstjórn- arinnar í öðrum málum. HVAR VAR STUÐNINGUR SOVÉTSTJÓRNAR- INNAR VIÐ FRELSISBARÁTTUNA Í KAMBÓDÍU? HVER ER AFSTAÐA SOVÉTSTJÓRNARINNAR TIL FAS- ÍSKRA AÐGERÐA INDIRU GANDHI? HVERJIR KÚGA TEKKÓSLÓVAKÍU Í DAG?

Í ljósi þessara atriða kemur það skýrt fram að Sovétríkin eru ekki úti eftir því að styðja frelsisbaráttu angólábúa - sá sem því trúir hefði einnig getað trúað áróðri Hitlers um friðarvilja nasistanna.

Í stað þess að ljúga sífellt og rang- færa afstöðu Kína - sem vel að merkja studdi baráttuna í Angóla allt frá upphafi og gerir enn og var einn helst stuðningsaðili baráttunnar í Kambóđu sem og Indókína öllu - þá væri Þjóðviljanum nær að fjalla um þátt sovéstjórnarinnar í málinu. -/hh

atburðum og þeir eru látnir útskýra samhengið og söguna. Borgaralegir sagnfræðingar og aðrir fjalla um stjórnmál forföður og lífandi stundar, gefa mönnum hins vegar einkunnir og meta síðan söguna út frá þeim einkunnum, sem eru í raun þeirra eigin hugarburður.

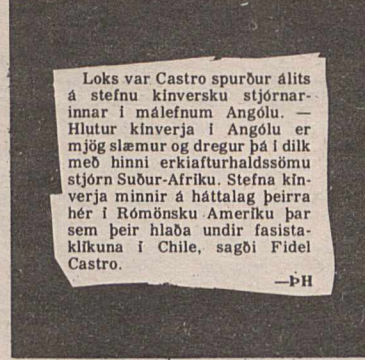
Ekki verður skilið við þessa bók án þess að þakka útgefandanum framtak sitt og þýðandanum, Sverri Kristjáns syni fyrir stórmerka þýðingun.

Í vaxandi auðvaldskreppu með ör- birgð og atvinnuleysi að fylgiskum, er vert fyrir alþýðu að kynna sér sögu sósíalismans í framkvæmd. Til þess er þessi bók vel fallin, ekki síst þar sem verk Stalíns lýsa sér í sósíalískum ríkjum nútímans. -/eb

STALÍN

EFTIR J. T. MURPHY

Loks var Castro spurður álits á stefnu kínversku stjórn- innar í málefnum Angólu. — Hlutur kínverja í Angólu er mjög slæmur og dregur þá í dikk með hinni erkliaurhaldssömu stjórn Suður-Afríku. Stefna kín- verja minnir á háttalag þeirra hér í Rómönsku Ameríku þar sem þeir hlaba undir fasista- klíkuna í Chile, sagði Fidel Castro.

—ÞH

Áskriftagjöld Stéttabaráttunnar verða óbreytt fyrir helming 1976. Ástæðan er fyrirhuguð útgáfuféðni - tvisvar í manúði. Við skorum á alla sem eiga ógreidd gjöld að senda greiðslu sem fyrst. Nú fer hver að verða síðastur til að borga áskriftina fyrir STETTA- BARÁTTUNA 1975. Enn eru nokkrir sem hafa trassað skil. Borgið inn á gjrð 27810 sem fyrst. Venjuleg áskrift kr. 600,-. Stuðningsáskrift - 800,-. Baráttuáskrift - 1000,-.

Baráttan gegn NATO

Að ofan: "Sáttasemjarinn" í landhelgisdeilunni, Jósef Luns, gengur á við íslensku fíhaldsstjórnarinnar.

Að neðan: Dreifiritið, sem baráttuhópur verkamanna og námsmann dreifði er hann sótti Nató-manga heim. Aðgerðin, sem var í beinu framhaldi af lokum grindvíkings, hornfirðinga og keflvíkinga á nokkrum NATO-herstöðv- um hér á landi, varð til þess að borgarapressan vissi ekki í hvorn fótinn hún átti að stíga. Hún steig því bara í hvorugan.

NATO BURT AF ISLANDI

Í dag, 15. janúar 1976, hefur hópur manna farið inn á skrifstofu NATO á Íslandi að Garðarstræti 42. Reykjavík. Af okkar hálfu, sem að þessum aðgerðum stöðum er tilgangurinn sá að stöðva þá starfsemi NATO sem þarna fer fram. Aðgerðin er frítt samleg, ofbeldi verður ekki beitt né skemmdarverk framín.

Með setuágerð í aðalst öðrum NATO í Reykjavík viljum við:

- ▶ mótmæla innrás breska NATO-flotans í íslensku landhelgi sem er áráð á landið
- ▶ mótmæla sfendurtekinni flutun NATO í íslensk málfeini sem heimaðókn Jósef Luns og afskipti hans af landhelgisráðinu eru dæmi um
- ▶ mótmæla því að hér á landi skuli rekin áróðursmótstöð fyrir NATO sem atsetur hefur í þessu húsi að Garðarstræti 42
- ▶ mótmæla aðild Íslands að NATO og bandarísku NATO-herstöðv- unum sem veita bætum nýbanaaðstöð í landhelgisstríðinu, sbr. þjónusta fjarskiptastöðvarinnar í Grindavík við Nimrod-poturnar.

Síðast en ekki síst viljum við mótmæla þeim skrifaleik sem nú er verið að setja á svið af hálfu íslensku ríkisstjórnarinnar og yfir- stjórnar NATO með Jósef Luns í broddi lykingar. Sýnilegt er að NATO mun aldrei láta íslensku alþýðu neina sigur í landhelgisráðinu. NATO mun aldrei láta íslensku alþýðu neina sigur í landhelgisráðinu. NATO mun aldrei láta íslensku alþýðu neina sigur í landhelgisráðinu.

Nú á að "setta" heraklept afllaga, sem henni er stúfur en svo á semur við breta um verulega útgerðaraðvöldinu vel yfir 65 móti skapi. Luns mun færa breska útgerðaraðvöldinu vel yfir 65 móti skapi. Luns mun færa breska útgerðaraðvöldinu vel yfir 65 móti skapi. Luns mun færa breska útgerðaraðvöldinu vel yfir 65 móti skapi.

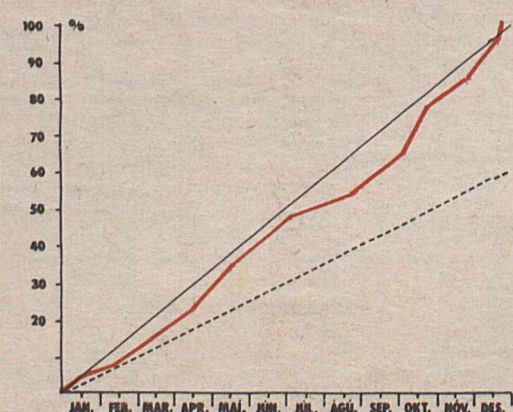
Þarfta okkar fyrir verndun fiskimálsins og gegn samningum um veiðiheilmildir bætum til handa er því jafnframt baráttu gegn NATO og bandarísku herstöðvunum og því heimaauvaldi sem að baki býr.

Mótmælaaðgerðir okkar eru hluti af þeirri öðu mótmæla sem að NATO og bandarísku herstöðvunum.

Við hvetjum alla alþýðu til áframhaldandi baráttu og að láta hvergi deigan síga.

Baráttuhópur verkafólks og námsmann

LOKANIDURSTÖÐUR

Ný liggja fyrir úrslitin í á- skriftaherferð STETTA- BARÁTTUNAR sem stóð allt síðastliðið ár. Markið sem við settum okkur var 100% fjölgun á áskrifendum blaðs- ins - og það tókst og aðeins betur. Lokatalan varð 100,04%. Þessi aukning hefur fært okkur nær þeim á- fanga að gera blaðið að hálf- mánaðarblaði. En það vant- ar enn herslumuninn - og nú hefur ritstjórnin undirbú- ið nýja sökn, þar sem stefnt verður að því að safna 200 nýjum áskrifendum fyrirpart þessa árs. Sjá nánar um það ofar á síðunni.

GERIST 'ÁSKRIFENDUR!

Tillaga að ályktun

Um lýðræði og þingræði

- I
1. Sú pólitíska yfirbygging sem borgarastétt auðvaldslandanna hefur skapað sér til að tryggja drottun sína yfir framleiðslutækjunum, ríkisvaldið, hefur á Íslandi og víðar birst í mynd hins borgaralega lýðræðis- og þingræðisríkis.
2. Þessi gerð ríkisvalds borgaranna hefur þróast úr lýðræði sem einungis viðurkenndi "hið fíjálssa einkaframtak" og náði því aðeins til hinna ýmsu hópa burgesastéttarinnar sjálfrar í pólitíska eftirgjöf gagnvart baráttu verkalyðs-stéttarinnar.
3. Andsvar borgarastéttarinnar við vaxandi baráttu verkalyðsstéttarinnar fyrir hagsmunum sínum, þegar verkalyðsbyltingin er orðin óumflýjanleg nauðsyn, hefur í flestum löndum orðið aðferð tilslakana, að veita svigrúm til handa baráttu verkalyðsins - samtaka-, funda-, mál-, prentfrelsi o.s.frv. - án þess að skerða alræði burgesisanna hið minnsta.
4. Til samræmis við breytingu auðvaldsins í deyjandi og rotnandi auðvald er lýðræðislega þingræðisríkið nú orðið einn helsti ásteytingarsteinn þjóðfélagsþróunarinnar.
5. Höfuðstoðir þeirrar svikamyllu sem borgaralega lýðræðisríkið er, eru:
  - a) Skilið er á milli löggjafarvalds og framkvæmdarvalds. Þrátt fyrir að framkvæmdarvaldið sé í orði kveðnu ábyrgt gagnvart þinginu, þá er það í raun valdalaus kjaftasamkunda til þess ætluð að draga lýðinn á talar, á meðan raunverulega, daglegar ákvarðanir eru teknar af embættismönnum um ráðuneytum, ríkisbönkum o.s.frv.
  - b) Mikilvægur liður í blekkingarleið borgarastéttarinnar eru þingkosningar á tilteknu árabili. Þá er alþýðu manna talið trú um að hún hafi bein völd. En þess er ekki gætt að verið er að kjósa til valdalausrar kjaftasamkundu en ekki starfandi fulltrúa sem ábyrgir eru gagnvart kjósendum sínum.
  - c) Allt fjármagn er í höndum borgarastéttarinnar og prentfrelsið í borgaralega lýðræðisríkinu takmarkast af því. Þannig hefur borgarastéttin í raun alla yfirburði og í dag nánast einokun á öllum áróðurstækjum og skoðanamyndun.
  - d) Í stað þess að snúast opinskátt gegn baráttu og hreyfingu verkalyðsins reynir borgarastéttin að lama hana innan frá. Hún laumar hugmyndum sínum inn í verkalyðs-hreyfinguna gegnum mútubágan "verkalyðsaðal" og leitast við eftirföngum að breyta verkalyðsflokknum í hættulausan umbótaflokk. Ávöxtur þess er sósíaldemókratí-

íð, þjóðfélagsleg meginstoð burgesistéttarinnar.

6. Borgaralega lýðræðis- og þingræðisríkið er þannig ein aðferð borgarastéttarinnar til að viðhalda alræði sínu. Þar aðferð blíf-mælgis og tilslakana, að gefa og taka, deila og drottna. En borgarastéttin á sér einnig aðferð ofbeldis og kúgunar til að viðhalda þessu alræði, aðferð fasismans.

7. Við vissar pólitískar og efnahagslegar aðstæður verður hættan á því að borgarastéttin gripi til ofbeldisins, fasismans, yfirvofandi. Upplausn efnahagslífsins, vaxandi skipulagning verkalyðsins, pólitísk kreppa af þeim sökum í herbúðum auðvaldsins. Það missir tökin á stjórn þjóðfélagsins með gömlu aðferðunum samtímis því sem verkalyðurinn getur enn ekki gripið völdin, allt þetta leiðir til þess að opin-skátt ofbeldi og fasismi verður örþrifaræð borgarastéttarinnar.

II

8. Þar lýðræðisrökröfur sem hinn kommúníski byltingarflokkur hlýtur að veita mesta athygli um þessar mundir og verður að setja á oddinn, eru í fyrsta lagi lýðræði í verkalyðshreyfingunni - baráttu gegn erindrekum borgarastéttarinnar innan hennar sem lama og afvegaleiða dægurbaráttu verkalyðsins, í öðru lagi jafnrétti kynjanna - baráttu gegn mismunun borgarastéttarinnar á konum og körlum í atvinnulífni og áróðri hennar fyrir "húsmæðrahlutverkinu", í þriðja lagi réttur allra þjóða til sjálfsákvörðunar - baráttu gegn þátttöku íslensku borgarastéttarinnar í kúgun á þriðja heims löndunum og þýlyndi hennar gagnvart risaveldunum, í fjórða lagi jafnrétti allra til menntunar - baráttu gegn tilraunum borgarastéttarinnar til að útiloka fólk úr verkalyðsstétt frá námi (með afnámi námsstyrkja o.p.h.) - o.s.frv., o.s.frv.

9. Það er hlutverk hins kommúníska byltingarflokks að veita verkalyðnum og allri alþýðu leiðsögn í baráttu fyrir þessum réttindamálum og gegn öllum árásum á þau, jafnt gegn beinum fasískum árásum sem lævislegum tilraunum borgarastéttarinnar til að eyða samtaka mættinum með mútugjöfum og lýðskrumi.

10. Það er mikilvægasta hlutverk kommúnistaflokksins að þróa lýðræðisbaráttu verkalyðsins og vinnandi alþýðunnar yfir í baráttu fyrir þjóðfélagsvöldum, alræði og lýðræði öreiganna. Hann verður því að brýna fyrir verkalyðnum að eina leiðin sem getur tryggt honum frelsi, lýðræði og sjálfsákvörðun í eigin málum, er leið byltingarinnar. Þannig er það skylda hvers

Framhald hinumegin.

Greinargerð

Um húsnæðismál

Einn stærsti útgjaldaliður íslenskra alþýðuheimila er nú sem fyrr húsnæðið. Slá má föstu, að í dag fari um helmingur dagvinnutakna verkamanns sem býr í leiguhúsnæði til greiðslu leigunnar. Hjá þeim sem eru að kaupa íbúð eða að byggja er húsnæðiskostnaðurinn jafnvel enn stærri hluti útgjaldanna. Þetta er ein orsök þess að íslenskum verkalyð hefur aldrei verið unnt að framfleyta sér af dagvinnutekjunum einum saman.

Í auðvaldsþjóðfélagi er verkamaðurinn arðrændur fyrst og framst af atvinnurekandanum. Þar að auki bíða hans kaupmaðurinn, leigusaliinn og byggingarbraskarinn, allir reiðubúnir að klípa sinn hluta af launum hans. Vegna þess hve húsnæðið er stór hluti af heildarútgjöldum verkamannsins, hlýtur arðrán borgaranna á verkalyðnum að vera einna mest einmitt á því sviði.

Þetta hefur í för með sér, að baráttan fyrir hagsmunum verkalyðsstéttarinnar á sviði húsnæðismála er mjög mikilvæg. Af byltingarbaráttu alþýðunnar um allan heim má einnig sjá, að skipulagning í leigjendasamtök, hverfanefndir og hverfasamtök hefur oft haft mikla þýðingu. Nægir að benda á reynslu undanfarinna missira í Portúgal í þessu sambandi.

Sérkæmi íslenska auðvaldsþjóðfélagsins á sviði húsnæðismála er mun dreifðara eignarhald á íbúðarhúsnæði en þekktist í nágrannalöndunum, þ.e. stærri hluti þjóðarinnar býr í eigin íbúðum. Þetta er atriði sem taka verður tillit til þegar hafist verður handa um stofnun leigjendasamtaka.

Tillaga að ályktun

Skipulögð baráttu á sviði húsnæðismála er eitt af nauðsynjamálum íslensks verkalyðs í dag. Slík baráttu þarf að standa í nánum tengslum við önnur svið verkalyðsbaráttunnar, einkum hina almennu kjarabaráttu.

Krefjast þarf nýrrar löggjafar um húsaleigu, sem feli í sér strangt eftirlit með starfsemi leigusala, og tryggi leigjendum öryggi gegn uppsögnum og leiguhækkunum að geðþótta leigusala. Sömuleiðis þarf eftirlit með byggingarbraski og sölu íbúðarhúsnæðis. Varðandi allt eftirlit í þessum málum skyldi varast að treysta eingöngu á árvekni yfirvalda. Allt slíkt eftirlit hlýtur að byggja í ríkum mæli á árvekni alþýðunnar sjálfrar og samtaka hennar.

Varðandi framtíðarskipan mála, er krafan um byggingu húsnæðis á

Umræður fyrir II. þing KSML

Styðja ber stofnum leigjendasamtaka sem berjast gegn leiguokri og fyrir auknu framboði á opinberu leiguhúsnæði. Slík samtök hlýtu að standa í nánum tengslum við Baráttusamtök verkafólks og önnur hliðstæð samtök. Benda verður sérstaklega á, að samtök sem eingöngu miðast við leigjendur geta aldrei náð fjöldagrundvelli miðað við stöðuna í dag. Í byrjun er rétt að einbeita sér að málefnum leigjenda, en eftir að slík samtök hefðu náð ákveðinni fótfestu, yrðu þau að breikka grundvöll sinn þannig að þau tækju einnig mið af hagsmunum þess hluta verkalyðsins sem ekki eru leigjendur. Verkamenn sem eru að kaupa eigin íbúð hafa t.d. ótvíraðan hag af auknu framboði á ódýru leiguhúsnæði, þar sem slíkt minnkar þensluna á húsnæðimarkaðnum. Meðal baráttumála samtakanna gætu að auki verið krafa um að leiga verði frádráttarbar til skatts sem og um raunhæfari útreikning á vísitölu með tilliti húsnæðiskostnaðar.

félagsglegum grundvelli mikilvægust. Eins og er, þá nær slík byggingarstarfsemi aðeins að fullnægja að hluta þörfum ýmissa sérhópa, svo sem einstæðra mæðra, barnmargra fjölskyldna, öryrkja og aldraðs fólks. Krefjast verður að íslensk alþýða sem heild eigi kost á húsnæði á viðráðanlegu verði, það er ein af forsendum þess að hægt sé að lifa af 40 stunda vinnuviku.

"Endanleg" lausn húsnæðisvandamála er óhugsandi innan ramma borgaralegsþjóðskipulags. Við kommúnistar hljótum innan samtaka alþýðunnar að vinna að vaxandi vitund um þess staðreynd. Það gerum við best með einarðri og ósérhlífni baráttu við hlið fjöldans. Þannig vinnum við í bestu samræmi við byltingarmarkmið okkar.

am/jrs/th.

STYÐJID UPPBYGGINGU
KOMMUNISTAFLOKKSINS
Gefið í baráttusjóð KSML
Póstgíró 42000

Greinargerð

Um umhverfismál

Frá upphafi hefur maðurinn sótt allar sínar lífsnauðsynjar til náttúrunnar. Náttúran er því forsenda þess að maðurinn geti lifað lífi sínu áfram sem hingað til. Nú um nokkurt skeið hefur blasað við okkur sú hættu að náttúran verði geryðilögð með þjónaskap auðherranna í leit þeirra að hámarksgróða. Gróðarmörg dæmi eru til sem sanna þetta og er ofveði sildarstofnsins við Ísland íslenskri alþýðu ábyggilega í fersku minni. En þorsstofninn er nú í engu minni hættu. Í stað þess að friða hann að talsverðu leyti eins og fiskifræðingar telja nauðsynlegt voru á síðasta ári keyptir fjölmargir nýir skuttogarar til landsins. Verkefni þeirra, svo og hinna sem fyrir eru, geta ekki orðið önnur en þau að ganga enn nær fiskistofnunum en þegar hefur verið gert. Það er alþýðan að smábátaveiði hefur dregist gífurlega saman á síðastliðnum árum. Það er m.a. vegna þeirrar vífaverðu stefnu að úrgerð armenn og útgerðarfélög í Reykjavík og nágrenni fái hvern skuttogara ann á fætur öðrum sem eyðileggja fiskimiðin víðs vegar kringum landið. Eigendur þessara togara hika ekki við að nota ólöglegar veiðiaðferðir og drepa smáfisk eins og mörg dæmi sanna.

Gróður landsins er í hættu vegna óskynsamlegrar notkunar. Víða eru hross og sauðfé rekin á fjall snemma vors, löngu áður en gróðurinn er orðinn nægur til að þola það. Beit hrossa á afreittum þarf að stöðva. Talið er að hvert hross éti á við 20 kindur. Það eru fyrst og fremst hross tiltölulegra fárra ríkra stórbænda sem beitt er á afreitti. Venjulegir smábændur eiga ekki veruleg stöð. Það er augljóst að þau hross, sem eru á afreitti allt sumarið, koma ekki til annars gagns en að slátra folöldum og tryppum og fá þannig kjöt sem er ódýrara en allt annað kjöt. Þannig græða stórbændurnir hundruð þús-

unda og milljónir á því að ofbeita afreittinn. Einnig er nauðsynlegt að hafa eftirlit með að sauðfé sé ekki sleppt á afreitti of snemma. Ýmsir bændur hafa komið á vélvæðingu við hriðingu yfir veturinn en þegar sauðburður er kominn er of dýrt að kaupa vinnuafli til þess að þægilegt sé að gæta alls fjárins fram í miðjan júní eða lengur. Þess vegna sleppa þeir fénu á afreitti löngu áður en gróðurinn þolir. Ýmsir hafa þó gert sér grein fyrir þessu og vilja úr bæta en við ramm-an reip er að draga þar sem ríku bændurnir eru áhrifamiklir og vilja svo sannarlega ekki láta skerða sinn hlut.

Til þessa hefur Ísland verið það auðvaldsríki sem minnsta mengun hefur haft. Mengun af völdum iðnaðar fyrirfinnst þó víða og er það stóriðjan sem er langhættulegust. Verksmiðjur eins og Álveríð, Kísiliðjan, Sementsverksmiðjan og nú síðast áformuð járnblendiverksmiðja eru reistar með það fyrir augum að græða á rekstri þeirra. Hreinsitaki, sem komið gætu í veg fyrir mengun, eru svo dýr að það borgar sig ekki fyrir eigendurna að setja þau þar sem úrgangur fer frá verksmiðjunni, annað hvort upp í loftið eða niður í jörðina. Við berjumst ekki gegn stóriðju vegna þess að hún sé stóriðja. Slík baráttu er afturhaldssöm vegna þess að stóriðja er tækni nútímans. Við berjumst gegn afleiðingum hennar á umhverfi sitt, heim afleiðingum sem gróðasjónarmið eigenda þeirra auðherranna, hafa.

Auðherrarnir tala stundum um svokallaða "hófllega" eða "skynsamlega" umhverfisvernd til að friða sál þeirra sem vilja vernda umhverfið. Setja jafnvel lög um náttúruvernd sem brotin eru þegar á þarf að halda. T.d. voru sett lög um verndun Mývatns-Laxár svæðis-

völdum stóriðju og annars iðnaðar er ekki mikil hirlendis ennþá. Slík mengun er einkum með tvennu móti: landsþjöll og iðnaðarmengun. Iðnaðarmengun er fyrir hendi frá ýmsum verksmiðjum eins og t.d. Álverinu og Kísiliðjunni við Mývatn. Hægt er að koma í veg fyrir hana með hreinsitækjum en þau eru dýr og eru ekki í samræmi við gróðahagsmunir verksmiðjueigendanna.

Þess hefur lítið verið gætt að viðhalda fögrum og rölegum stöðum til þess að fólk geti komist úr borgum og bæjum og hvílt sig þar, utan við borgarysinn. Nokkrir auðherrar hafa að vísu tekið upp baráttu fyrir náttúruvernd í þeim tilgangi að selja útlendum auðkýfingum aðgang að. En slík náttúruvernd þjónar ekki hagsmunum íslenskrar alþýðu. Hún þarf á landinu og landgrunninu öllu að halda, óspilltu af hvers konar mengun og rányrkju.

-/Akureyrardeild KSML

Umræður fyrir II. þing KSML

ins og síðan á sama vori hafist handa um virkjun við Kröflu án gagnerra rannsókna á þeim náttúruspjöllum sem slík virkjun kynni að valda. Því að "skynsamleg" umhverfisvernd þýðir nákvæmlega: óskertur réttur auðherra til að ráðskast með landið.

Til er annars konar náttúruvernd sem þjónar auðherrunum. Einn hluti íslenska auðvaldsins vill gjarnan stuðla að einhverri náttúruvernd. Eigendur ferðaskrifstofa og hótela eigendur þurfa að hafa einhverja lítt skemmda og ómengaða staði til að selja útlendum auðkýfingum aðgang að. "Til að afla gjaldeyris," hljóða rökin fyrir því.

En íslenskri alþýðu hentar hvorug þessi gerð náttúruverndar. Hún þarf á öllum landsins gæðum að halda, óspilltu af hvers konar mengun og rányrkju.

-/ING

Gerist áskrifendur
að
STÉTTABARÁTTUNNI

Gerist áskrifendur
að
RAUÐA FÁANUM

Framhald af fyrri síðu

Tillaga að ályktun

UM LÝÐRÆÐI OG ÞINGRÆÐI

kommúnista að hvetja til og taka forystu í hverri lýðrættindabaráttu alþýðunnar og sýna henni fram á, á grundvelli eigin reynslu hennar, hvernig þessi baráttu lendir ávallt og ávinlega í ósættanlegri mótsögn við afturhaldseðli hins borgaralega þjóðfélags.

III

11. Kommúnistaflokkurinn leggur áherslu á mikilvægi lýðræðiskrafnanna til þess að hægt sé að sameina verkalyðinn á grundvelli stéttarhagsmuna hans og alla alþýðu um verkalyðsstéttina. Þannig verður mikilvægasta skilyrðinu fullnægt fyrir pólitíska og efnahagslega valdatöku verkalyðsins og stofnunaralræðis hans. Alræði verkalyðsins sem skipulagning hans í bandalagi við vinnandi alþýðu í vopnað ríkisvald til þess a) að berjast gegn sérhverja gagnbyltingartilraun borgarastéttarinnar og b) tryggja þannig óhindraða þróun þjóðfélagsins til jafnrættis, samvinnu og virkrar þátttöku hvers einstaklings í samfélaginu.

-/HGD, HG, ISJ, ÖHS

Tvær Athugasemdir

1. Tillaga að ályktun um faglegu baráttuna. Erum sammála um að verkefnið innan hinna almennu verkalyðsfélaga sé að berjast gegn uppkeyptu og mútubægu verkalyðsföringjunum og að gera verkalyðsfélögin að baráttutækjum í höndum verkalyðsins. En það er aðeins eitt hinna faglegu verkefna kommúnista. Annað jafnvægt verkefni er baráttan fyrir verkfallsrétti opinberra starfsmanna, sem er nauðsynlegt skilyrði þess, að "opinberu" félögin séu einnig gerð að faglegum baráttutækjum. Baráttan gegn uppkeyptum föringjum í þessum fagfélögum hlýtur því að vera í öðru sæti, þótt mikilvæg sé, gagnvart þessu höfuðverkefni þeirra. Þriðja verkefnið, sem ályktun kommúnista um fagleg mál verður að taka til, eru bein dægur- og kjaramál, en ekki aðeins almenn stefnumið. An þess að telja upp alla þá kjarahagsmuni, sem nauðsynlegt er að ná fram að ganga, getum við nefnt hér nokkra: 1. Lífvænleg laun fyrir 40 stunda vinnuviku, 2. Fullar vísitölubætur á öll laun, 3. Atvinnurekendur úr stjórnum lífeyrissjóða, 4. Jafnrétti karla og kvenna til launa og starfs.

2. Tillaga að ályktun um landhelgis-mál. Erum sammála tillögunni í meginatriðum, en viljum láta það koma skýrt fram, a) að friðun og verndun fiskistofna er óframkvæmanleg í auðvaldsþjóðfélagi, svo lengi sem hún gengur á móti sókn auðvaldsins í hámarksgróða. Dæmi um þetta er ísl. sildarstofninn sem ekki var friðaður fyrr en 1971, þ.e. löngu eftir að auðvaldið var hætt að græða á veiðum á honum, og b) hagsmunir íslenskrar alþýðu í málinu eru engan veginn þjóðernislegir, heldur er útfærsla fiskveiðilögsögunnar í fyrsta lagi siðferðilegur og pólitískur stuðningur við sjálstaðisbaráttu 3. heims landanna og baráttu þeirra fyrir auðlindum sínum, og í öðru lagi fellur hún saman við byltingarsinnaða kröfu verkalyðsins í bandalagi við vinnandi alþýðu til eignar á landinu og auðlindum þess, kröfu á hendur auðvaldinu -/Breiðholtssella 1

Tillaga að ályktun

Öll tilvera mannsins byggist á því að hann geti útvegað sér lífsnauðsynjar sínar frá náttúrunni með einum eða öðrum hætti. Þetta felur í sér þá hættu að náttúran verði eyðilögð, þ.e. tekið meira en hún þolir. Sé þetta gert á öllum vígstöðvum hlýtur maðurinn að deyja út. En í þjóðfélagi þar sem gróðasjónarmið sitja í fyrirrúmi er augljóst að þess er ekki alltaf gætt að taka ekki meira en náttúran þolir. Allir muna eftir því hvernig fólk fyrir síldinni og nú hafa íslensku auðherrarir keypt fjölmarga skuttogara sem geta keypt fjölmarg

ara sem geta veitt miklu meira magn af þorski og ýmsum öðrum fisktegundum en fiskifræðingar telja óhætt. Nauðsynlegt er því að friða fiskistofnana að einhverju leyti. Gróðureyðing af völdum of mikillar beit er víða um land, sérstaklega þar sem hross eru til staðar. Til eru bændur sem eiga tugi og jafnvel hundruð hrossa. Mengun af